

Prijs f. 5,—

bomen nieuws

Themanummer 5 - september/oktober 1991

Een uitgave van de Bomenstichting

IN AKTIE VOOR BOMEN

Boomverzorging

Tuincreatief Aaldering

Aanleg van natuurtuinen, Boomverzorging,
Adviesbureau
Wittebrinkweg 8
7021 KL ZELHEM
08340-24356 fax: 08340-30811

Veronica van Amerongen Boomverzorging

Postbus 15318
1001 MH AMSTERDAM
020-6380419

Arbor Boomverzorging

H.J.G. Slootjes
De Mors 46
7627 MB BORNERBROEK
05408-(41)730 fax: 05408-(4)1027

Arbori-Arnhem

Boomverplanting, verzorging, velling, on-
derzoek en advies, groeiplaatsverbetering,
boomkokers, klim- en verankeringsmateria-
len, inventarisatie en beheersplannen
de Wiltstraat 57
6821 CC ARNHEM
085-424223 fax: 085-436990

B.T.L. B.V.

Rijksweg 11
5076 PB HAAREN (N.Br.)
04117-2036

Boomkwekerij Gebr. van de Berk B.V.

Postbus 130
5490 AC ST. OEDENRODE
04138-72331

Beuker Groenvoorziening Hengelo B.V.

Advies en ontwerp, Beplanting en
Plantsoenonderhoud, Boomverzorging
Jan Kroezestraat 14
7552 GS HENGLO
074-423319 fax: 074-435453

Boogaart Groep B.V.

Groenprojecten, Boomverzorging
Parelstraat 2
Postbus 940
7550 AX HENGLO (Ov)
074-43600

De Steiger 170
Postbus 50236
1305 AE ALMERE
03240-11454

Boomberg

Boomverzorging, Tuinaanleg
Flevolaan 40
1399 HG MUIDERBERG
02942-4452

Boomtotaalorg

Onderzoek, Advies, Verzorging en
Verplanting
Frans van Jaarsveld
Overeind 42
3998 JB SCHALKWIJK
03409-1880 fax: 03409-2366

Henk van Scherpenzeel
Korhoenlaan 27
3721 EB BILTHOVEN
030-280290

Born + Bink fa.

Tuinarchitectuur, Tuinaanleg,
Boomverzorging
Aleoeten 22
2904 VA CAPELLE A/D IJSSEL
010-4581360

Hans Brand Boomverzorging

Molendijk 183
3361 EM SLIEDRECHT
01840-14526

Gebr. M. en W. Bron B.V.

Aann. bedr. aanleg en onderhoud van bos-
sen, parken en tuinen- onderhoud natuur-
reservaten - restauratie van bomen
Beemdstraat 16
4158 EM DEIL
03457-1644

Busser

Hoogwerkerverhuur en boomonderhoud
St. Teunismolenweg 48
6534 AG NIJMEGEN
080-558367 fax: 080-541464

Copijn Utrecht Boomchirurgen B.V.

Postbus 9177
3506 GD UTRECHT
030-610908 fax: 030-612140

D'n Hof B.V. Groenvoorziening

Centrum voor bosbouw, tuin en cultuur-
techniek
Osseweg 16
5384 NC HEESCH
04125-2677 fax: 04125-5035

Devobo Totaal

Advies en Aannemersbedrijf Bosbouw en
Groensektor
Jan Steenstraat 12
7412 TC DEVENTER
05700-10909

Heidemij Uitvoering B.V.

Bomendienst
Postbus 177
7300 AD APELDOORN
055-667722

Landschapswerk Heyman

Uw partner, ook als het om
boomverzorging gaat
Postbus 61
8330 AB STEENWIJK
05210-14105

Hogenboom Boomverzorging

Graaf Florislaan 34
1217 KM HILVERSUM
035-48407

Kruiswijk Boomverzorging

Oostvlisterdijk 36
2855 AD VLIST
01821-1295

Rob Manuel Boomverzorging

Noordse Bos 30
1506 MP ZAANDAM
075-159394

Nationale Bomenbank B.V.

Onderzoek, Inventarisatie, Verzorging,
Registratie, Leveren en Verplanten van
grote bomen
Postbus 37
3360 AA SLIEDRECHT
01840-33432

Oranjewoud Boombeheer

Industrieweg 34
9403 AB ASSEN
05920-44099

M. Oude Ophuis Boomverzorging

Specialist in klimwerkzaamheden
Jacob Marisstraat 85
7556 KD HENGLO
074-425717

Pius Floris Boomverzorging

Baarzenstraat 17
5662 GD VUGHT
073-567235

Quercus Boomverzorging & Advisering

Postbus 1232
7801 BE EMMEN
05919-12707

Vorst, v.d.

Boomverzorging en vaste plantencentrum
Vaarselstraat 48
5711 RE SOMEREN
04937-5093

Maurits Zeinstra Boomverzorging

Beslingadijk 13
9009 XC FRIENS
05660-1024

Advies

N.O.C.B.

Onafhankelijk en praktijkgericht onderzoek
en advies
Postbus 196
3870 KD HOEVELAKEN
03425-1259

Omegam, Bureau Groenadvies

Kamerlingh Onneslaan 3
1097 DE AMSTERDAM
020-5962587
m.i.v. 1 jan. 1992:
H.J.E. Wenckebachweg 60
1096 AN AMSTERDAM

Onderwijs

Agrarisch Opleidings Centrum "De groene welle"

Centrum voor Tuinbouwonderwijs
Margrietstraat 2
8019 ZD ZWOLLE
038-216041

Agrarisch Opleidings Centrum "Groene Delta"

Lagere Agrarische School "de Groene
Zoom"
Groene Zoom 400
3315 LA DORDRECHT
078-216464

Agrarisch Opleidings Centrum Fries- land

Vestiging Leeuwarden
Postbus 831
8901 BP LEEUWARDEN
058-890290

Agrarisch Opleidings Centrum Midden- Nederland

Cursus Beheer van Bomen
Randhoeve 2
Postbus 210
3990 GA HOUTEN
03403-77024 fax: 03403-77808

Agrarisch Opleidings Centrum Alkmaar

Streekschool Groene Sector
Drechterwaard 16
1824 EX ALKMAAR
072-610485

Praktijkschool Arnhem

Koningsweg 35
6816 TG ARNHEM
085-431000

Bomennieuws
nummer 5 - 1991

Een uitgave van de
Bomenstichting te
Utrecht
Oplage: 5000

Eindredactie en
vormgeving:
Frank Moens

Productie:
Mirjam Lammertink
Jacqueline Langras

Redactie:
Aart de Veer
Marjan ten Cate
Joop Comijs
Mirjam Lammertink

Met dank aan:
mr. J. W. Dieker,
mr. M. Robesin,
drs. V. Jurgens en
mr. Chr. G. J. Rutten

Redactieadres:
Bomenstichting
Donkerstraat 17
3511 KB UTRECHT
(030) 34 07 78

Druk:
Van den Berg's Drukkerij
BV - Maarn

Versijnt 6 x per jaar,
voor donateurs gratis,
abonnementen f 35,-
per jaar.

ISSN 0166-784 X

Overname van artikelen
en berichten na overleg
met de redactie.

Op de voorpagina:
Angela Groothuizen
omhelst samen met
kinderen uit de Pijp een
boom in het Sarphatipark
in Amsterdam.
foto: Marcel Molle

In dit nummer...

80

De bomen vogelvrij?

Er schort nog van alles aan de (rechts)bescherming voor bomen.
Marjan ten Cate geeft een opsomming.

84

"Groot ecologisch belang zegt mij helemaal niets..."

Stamgast is oud voorzitter van de Bomenstichting, Mr. E. W. de Kruijff
staatsraad bij de Raad van State in Den Haag. Hij krijgt regelmatig
gevallen over bomen te behandelen. Mirjam Lammertink sprak met hem
over zijn werk.

88

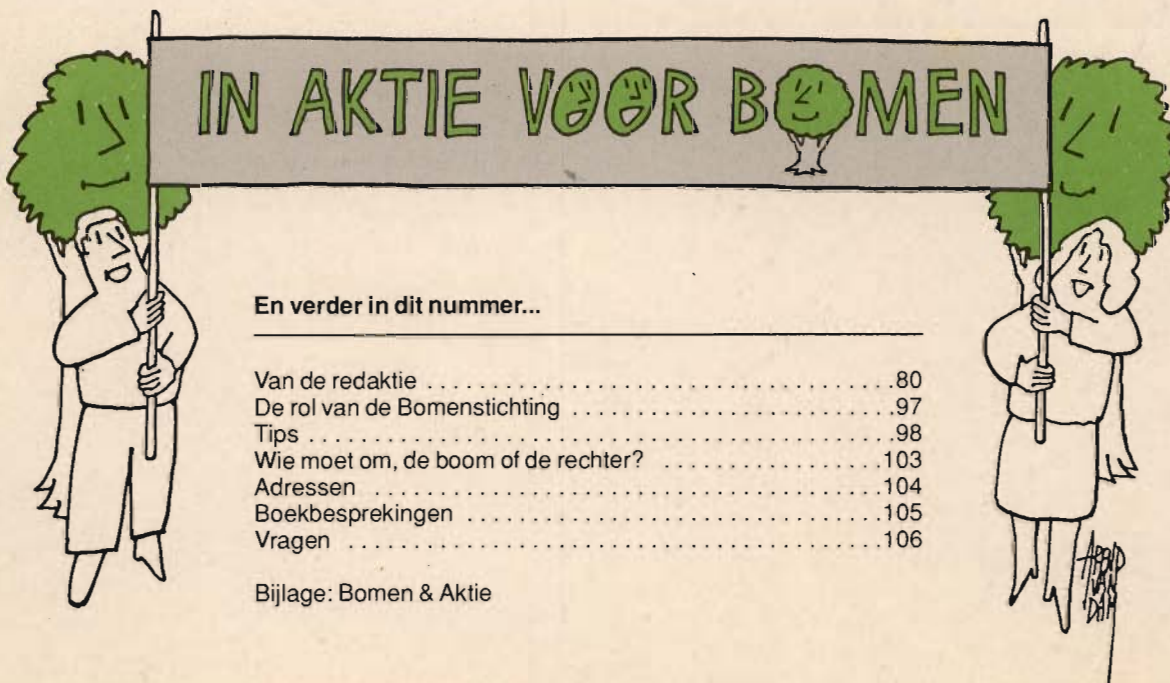
Bomen en hun rechtsbescherming

Uiteindelijk komt het toch zover dat u officieel moet protesteren tegen
kapplannen. Wat u kunt doen, waarop u moet letten en hoe u een
bezwaarschrift moet maken, komt in dit artikel aan de orde.

100

Heel Nederland vecht voor Bomen

Overall in het land worden acties gevoerd voor het behoud van bomen.
Een zestal uiteenlopende praktijkvoorbeelden laat u zien waar u mee te
maken kunt krijgen.

En verder in dit nummer...

Van de redactie	80
De rol van de Bomenstichting	97
Tips	98
Wie moet om, de boom of de rechter?	103
Adressen	104
Boekbesprekingen	105
Vragen	106

Bijlage: Bomen & Aktie

Van de redactie

"In aktie voor bomen" is het thema van dit nummer van Bomennieuws. Aktie voor het behoud van waardevolle bomen is vaak dringend nodig. Om die aktie goed te kunnen voeren is het nodig te weten wat de mogelijkheden zijn.

Aktie heeft lang niet altijd het voor de bomen beoogde succes en het zou jammer zijn als dat alleen maar kwam doordat we de verkeerde procedure kiezen, niet naar de juiste instantie gaan of gewoon te laat zijn. Ook als "bomenaktievoerders" wel alle geoorloofde middelen op een juiste manier hebben aangewend om hun bomen te behouden, kan het nog zijn dat de bomen sneuvelen. De rechter heeft het laatste woord en zijn onafhankelijke belangenafweging kan uiteindelijk toch ten nadele van bomen uitvallen. Maar wie weet, gaat hij de volgende keer zelf "om" - een rechter is ook een mens die zich zou moeten verdiepen in belangen die niet in wetten en regels vastgelegd zijn, zoals de toegenomen maatschappelijke waarde van bomen in een steeds technischer wereld en een steeds meer verontreinigd milieu.

Wat vindt de lezer nu concreet in dit themanummer? "De bomen vogelvrij?" verhaalt van de problemen, die de bomen en hun beschermers

kunnen tegenkomen en geeft alvast aanbevelingen. Wie aan het begin van een eigen aktie denkt te staan, leest het artikel "De rol van de Bomenstichting". Wij hebben tips voor u, maar we kunnen en willen niet alles voor u doen! Wie wil weten of hij naar de gemeente, de provincie of de Raad van State moet, en wat hem dan precies te doen staat, verdiept zich in de "Bomen en hun rechtsbescherming". Voorbeelden van bezwaarschriften e.d. zijn bijgevoegd. Zware kost in ons blad, maar we helpen u en de bomen ermee. Onze vaste rubriek Stamgasten en het artikeltje "Wie moet om: de boom of de rechter" bekijken de akties, en in het bijzonder het indienen van bezwaar- of beroepschriften, vanuit de persoonlijk-juridische hoek. Een zestal praktijkvoorbeelden laat zien dat ieder geval, waar ook in Nederland, weer heel anders is en dat de resultaten van aktie zowel positief als negatief kunnen zijn. In de vragenrubriek tenslotte wordt verteld wat "naar de rechter stappen" eigenlijk inhoudt. Betere en meer gerichte akties zullen volgen na het verschijnen van dit nummer en onze bomen zullen er wel bij varen. Wij twijfelen daar niet aan!

De bomen vogelvrij?

Marjan ten Cate

Wie zich tot taak heeft gesteld bomen te beschermen, kan daar soms hevig gefrustreerd van raken. De wetten en regels zijn onontwarbaar en spreken elkaar soms tegen. "De gemeente" lijkt een onneembare vesting en de burens werken vaak ook niet mee.

In dit artikel wordt op een rijtje gezet, met welke problemen de bomen en hun beschermers te maken krijgen. Bij het lezen van dit artikel moet u zich realiseren, dat geen enkele gemeente gelijk is, ook als het om de bescherming van bomen gaat. Het bestuur varieert in houding van boomvijandig tot boomvriendelijk en dus zullen de opgesomde problemen meer of minder van toepassing zijn. Vóór u gaat aktievoeren, moet u dus eerst onderzoeken wat voor beleid UW gemeente voert.

Kapverordening niet overal

Sommige gemeenten hebben niet eens een kapverordening of een artikel in de Algemene Politie of Plaatselijke Verordening (APV) (die daaraan gelijk staat), omdat het gemeentebestuur niet in bomen geïnteresseerd is. Daar zijn de bomen dus echt vogelvrij en is iedereen - ook de gemeente zelf - baas in eigen tuin. Er zijn ook boomvriendelijke gemeenten, die welbewust geen kapverordening hebben

om hun burgers zoveel mogelijk vrij te laten, maar die wel de meest waardevolle bomen beschermen met een kapverbod of zelfs een bomenbeleidsplan voor particuliere en gemeentebomen. Weer andere gemeenten hebben wel een kapverordening maar passen die niet op zichzelf toe. Dan kan de onverdedigbare situatie ontstaan, dat een bewoner de beuk achter zijn huis niet mag kappen en dat de gemeente de hele beukenlaan voor zijn

huis platzaagt, zonder dat daar zelfs maar een vergunning voor is gevraagd.

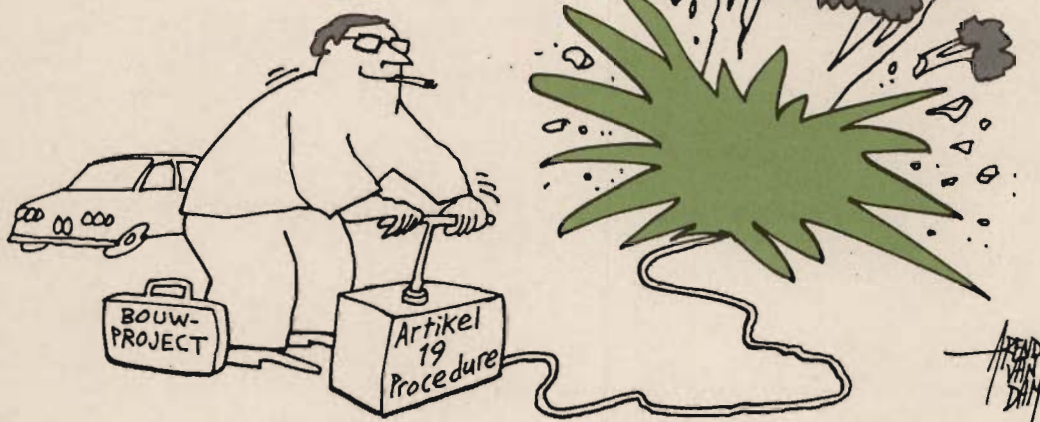
... en niet volmaakt

VRUCHTBOMEN vallen niet onder de kapverordening in de meeste gemeenten. In enkele gemeenten worden daar ook notenbomen en tamme kastanjes toe gerekend. Dat is jammer, want ze kunnen een grote bijdrage leveren aan de schoonheid, de natuurlijkheid en het leefmilieu in de bebouwde kom. Ook worden POPULIEREN EN WILGEN soms buiten de verordening gehouden. Dat heeft natuurlijk zijn redenen, maar het komt toch hard aan als een mooie rij gezonde populieren zonder opgaaf van redenen verdwijnt (zie ook "De bomen ziek of, kaprijp!").

In bosgebieden en ook in kleine bossen geldt meestal de boswet en niet de kapverordening. Dat

het behoud van de zoveelste boom die voor nieuwbouw moest wijken.

Bijvoorbeeld als oude villa's met prachtige tuinen in handen vallen van projektontwikkelaars, zijn de financiële belangen al snel doorslaggevend en verliezen de bomen, hoe hard er ook voor is gevochten. Door de sterk verkorte "Artikel-19-procedure" (zie het artikel "Bomen en hun rechtsbescherming") wordt het helemaal moeilijk of onmogelijk, omdat ze vaak al - met toestemming - zijn omgezaagd, voordat duidelijk wordt, wat de bestemmingsplanwijziging precies

betekent dat men na een kapmelding in de meeste gevallen zijn gang kan gaan, tenzij de provinciale consulent NBLF (Natuur, Bos, Landschap en Fauna, zie adressen elders in dit nummer) een kapverbod oplegt wegens bijzonder landschappelijk belang. Dat gebeurt zelden. Dus kan het voorkomen dat een eikenlaan van ruim 100 jaar op een landgoed kan worden gerooid, terwijl de gemeente en omwonenden het er niet mee eens zijn. Dit is een groot gat in de wetgeving rond bomen. De boswet zou alleen van toepassing moeten zijn op bomen in bosverband en de kapverordening op de rest.

... en niet sterk

Als in een bestemmingsplan is bepaald dat er op een plek mag worden gebouwd, terwijl daar een boom staat, dan is die boom vaak al verloren op het moment dat het bestemmingsplan wordt goedgekeurd. Zeker als er niemand tegen protesteert. Na het bestemmingsplan volgt namelijk het bouwplan, dat vaak geen rekening houdt met de boom. Als niemand bezwaar maakt tegen dat bouwplan, dan is de boom zeker verloren, want na een bouwvergunning volgt vrijwel zeker een kapvergunning. Zo zijn de afspraken nu eenmaal op het gemeentehuis, ook al zal de verantwoordelijke groenambtenaar het niet leuk vinden. Gelukkig zijn er steeds meer gemeenten, die hun waardevolle bomen in een beleidsplan vastleggen, waardoor er in bestemmings- en bouwplannen meer rekening mee wordt gehouden. Meestal neemt de verantwoordelijke groenambtenaar het initiatief voor zo'n plan, soms de wethouder. Vaak gebeurt dat, als er vanuit de bevolking tevergeefs actie is gevoerd voor

inhoudt. Je moet dan achteraf bezwaar maken en dat helpt hooguit om volgende gevallen te voorkomen.

... zwak zelfs

Ook het burennrecht is officieel "sterker" dan de kapverordening (of de monumentenverordening, als de boom daaronder valt). In het artikel "Wie moet om - de boom of de rechter" wordt duidelijk gemaakt, dat de boom die binnen twee meter van de erfscheiding staat vogelvrij is, tenzij de Raad van State anders beslist. Uit het interview met staatsraad mr. E.W. de Kruijff blijkt, dat men wel goed beslagen ten ijs moet komen, wil men de boom redden. Het burennrecht geeft de burens ook het recht om overhangende takken en doorschietende wortels af te kappen. Dat is vaak regelrechte verminking van de boom en in veel gemeenten zelfs middels de kapverordening verboden. De eigenaar van de boom zou de buurman dus kunnen aangeven voor het overtreden van de kapverordening, maar er zijn weinig gemeenten die het aandurven daartegen op te treden, omdat de kans nog steeds groot is, dat het burennrecht wint bij een rechtszaak.

Overtreden is goedkoop

Wie een boom velt zonder daarvoor een vergunning te vragen, kan volledig vrijuit gaan als niemand de gemeente of de (milieu)politie belt. Als hij wel wordt "verklikt", zal er in de meeste gevallen een boete van bijvoorbeeld f 300,- volgen. Als je een boom weg wilt hebben, heb je dat er meestal wel voor over. Die boete schrikt dus niemand af. Soms vragen mensen wel eerst een vergunning, maar als die wordt geweigerd, zagen ze de boom

toch om of doden hem op een andere manier. Dat is officieel een misdrijf, maar de meeste mensen komen er in het ergste geval ook weer af met een lage boete. De schuldige zou ook aangeklaagd kunnen worden bij de officier van justitie, die bijvoorbeeld een boete zou kunnen eisen, gelijk aan de waarde van de boom volgende de Methode Raad (zie de folder Bomen & Waarde). Die boete zou via een gemeentelijk herplantfonds ten goede moeten komen aan het planten en verzorgen van bomen in de gemeente.

En niemand weet ervan

Van de honderd kapvergunningen die er gevraagd worden, weigert de gemiddelde gemeente er vijf en verleent de overige 95. Volgens de Bomenstichting gebeurt dit meestal wel op goede gronden, maar soms ook niet. Een mogelijkheid om tegen een verleende kapvergunning bezwaar te maken is er in de meeste gemeenten niet, omdat deze niet, zoals bijvoorbeeld bouwvergunningen, officieel bekend worden gemaakt. Gedurende 30 dagen daarna kan er bezwaar tegen worden gemaakt. Vaak weet niemand dat er een kapvergunning verleend is en wordt de boom zekerheids-halve ook snel omgezaagd, voordat iemand bezwaar kan maken. De Bomenstichting pleit ervoor kapvergunningen officieel bekend te maken, zowel van particuliere- als van gemeentebomen. Ook moet worden geregeld dat de bomen pas worden gerooid, als niet alleen de periode van 30 dagen is verlopen, maar ook het bezwaar - eventueel tot aan de Raad van State - is behandeld. Het is ui-

wie dat is, belt u gewoon het gemeentehuis en informeert u naar naam en doorkiesnummer van de gene die u zoekt. Als u de gewenste persoon aan de lijn hebt, vertelt u hem/haar, wat er aan de hand is en wat u wilt. De ervaring van de Bomenstichting is dat zulke gesprekken vaak zó verhelderend werken, dat het probleem daarmee opgelost is. Mensen zijn dan soms verbaasd, dat "de gemeente" geen onneembare vesting is, maar dat er mensen blijken te zitten, waar heel goed mee te praten valt. Soms is het hoofd van de plantsoendienst blij met een telefoontje, omdat hij/zij nog niet wist wat er speelde, of wel wat steun kan gebruiken. Het probleem bij veel gemeenten is, dat de verschillende diensten verschillende belangen vertegenwoordigen en onderling weinig overleg voeren. Het groen is dan nogal eens de dupe. Als er dan ook nog weinig aan voorlichting wordt gedaan, krijgen de bewoners het gevoel dat er over hun hoofd maar wat aangerommeld wordt bij de gemeente. Zo'n slecht imago blijft lang hangen, ook als de communicatie is verbeterd en de belangen van het groen beter worden vertegenwoordigd. Goede voorlichting van de kant van de gemeente kan veel oplossen. Het is belangrijk, dat de gesprekspartners elkaar eerlijk en met respect voor elkaars emoties en deskundigheid tegemoet treden. Er moet vertrouwen zijn. Mensen moeten weten, bij wie ze met vragen en problemen terecht kunnen.

Een plantsoenenchef met de bijnaam "Pietje Motorzaag" moet nodig wat aan zijn imago doen.

foto: Marcel Terlouw

termate frustrerend om de zaak te winnen, terwijl de boom al verloren is.

De gemeente, wie is dat?

Vaak bellen mensen de Bomenstichting al voordat ze bij de gemeente hebben geïnformeerd, wat er precies aan de hand is. Soms is dat, omdat ze geen vertrouwen hebben in "de gemeente", soms weten ze gewoon niet wie zij moeten bellen of durven zij niet goed. Toch is het natuurlijk altijd beter, eerst informatie in te winnen bij de verantwoordelijke groenambtenaar of wethouder. Als u niet weet

De bomen ziek, of kaprijp!?

Er zijn verschillende redenen, waarom bomen verdwijnen. Ze zijn bijvoorbeeld oud, verrot en/of ziek. Dan is het meestal een logische zaak, dat ze gerooid worden. Soms is het verdedigbaar om een stervende boom in een park of weiland gewoon te laten staan. Dergelijke bomen kunnen zelfstandige natuurmonumenten zijn, waarin allerlei - soms zeldzame - organismen leven. Op plaatsen waar zo'n boom de veiligheid van mensen bedreigt, moet hij natuurlijk gewoon weg. Soms zegt "de gemeente" voor het gemak maar,

dat een boom ziek of kaprijp is om protesten te smoren. In zo'n geval moet men om een rapport van een boomverzorgingsdeskundige vragen en - als men daarin geen vertrouwen heeft - om een tweede deskundigenrapport van een zelfgekozen boomverzorger of het Instituut voor bos- en Natuuronderzoek "de Dorschkamp" (IBN-DLO) in Wageningen. Het kan voorkomen, dat de plantsoenendienst ook benieuwd is naar zo'n "second opinion" en ervoor wil betalen. Ook hoge onderhoudskosten kunnen de aanleiding zijn voor de verklaring "ziek" of "kaprijp". Het uitsnoeien van dood hout is een dure aangelegenheid, waardoor vooral populieren van ca. 30 jaar nogal eens het loodje leggen. Men plant liever nieuwe bomen dan dat men de "goedkope", snel-oude populier voor veel geld laat snoeien. In het ene geval kan dat terecht zijn (veel kankerplekken in de takken), in andere gevallen is het niet goed, omdat de bomen - als ze verder gezond zijn - nog 10 jaar of langer hun vele functies kunnen vervullen. In elk geval is de term "kaprijp" een bosbouwterm, die in het openbaar groen niet moet worden gebruikt.

... of lastig

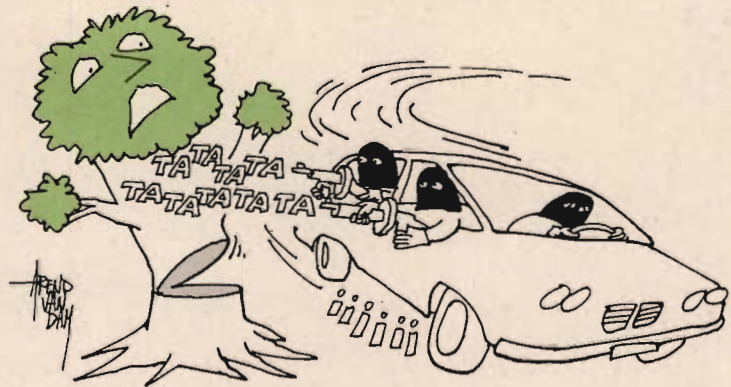
Mensen kunnen last van bomen hebben, bijvoorbeeld omdat ze licht wegnemen, de auto vies maken, de goten verstopen, allergische reacties veroorzaken, enz. Ze vragen dan een kapvergunning (als de boom van henzelf is), maken ruzie met de buren (als de boom van de buren is) of zeuren net zo lang, tot de gemeente iets doet (als het een gemeenteboom is).

Zulke mensen beseffen niet dat bomen belangrijk zijn en, als ze een beetje reëel zijn, dat de overlast eigenlijk best meevalt. De gemeente moet dan ook vooral niet te snel toegeven aan zulke wensen, maar liever wat voorlichting geven over het belang van bomen (zie ook de folder Bomen & Mensen). Een aparte, beruchte categorie vormen de mensen, die - net verhuisd - een kapvergunning vragen voor de boom in de tuin. De vorige bewoners hebben de boom gekoesterd, vaak omdat ze hem zelf hebben geplant. De opvolgers zien alleen de mogelijke overlast en willen er snel vanaf. De reactie van de gemeente zou een weigering kunnen zijn met de mededeling: u wist, dat de boom er stond en hebt het huis inclusief de boom gekocht. Als u van tevoren had geïnformeerd, hadden we u verteld, dat er geen vergunning zou komen en had u een ander huis kunnen kopen. Nu bent u ervan uitgegaan dat de boom wel weg zou mogen en dat is in deze tijd een verkeerd uitgangspunt. De gemeente zou in elk geval de kapvergunning gedurende tenminste één jaar moeten weigeren en wijzen op het belang van de boom en het genot, dat de eigenaar er van kan hebben (schoonheid, schaduw, geuren, natuur, status). Er zullen zeker eigenaren zijn die na dat jaar niet opnieuw een kapvergunning vragen.

... of ze staan in de weg

Soms moeten bomen ruimte maken voor een gebouw, een parkeerplaats, een wegconstructie, ... Er is dan vaak niet nagedacht over alternatieven omdat men domweg niet wist, dat daar bomen stonden. Steeds vaker houden ontwerpers rekening met de aanwezige bomen, maar de Bomenstichting is pas tevreden als alle ontwerpers de bomen laten meetellen.

Het is zó makkelijk om te ontwerpen vanuit een blanco situatie! Het vraagt tijd en creativiteit om een plan te maken, waarin zoveel mogelijk van de bestaande bomen een rol spelen. Het vraagt van omwonenden en andere betrokken mensen, dat ze voortdurend in de gaten houden, waar de gemeente en andere bomenbeheerders mee bezig

zijn om op tijd in te kunnen springen met bezwaren. Het vraagt van de groenambtenaren, dat ze een bomenbeleid uitstippelen en dat door het bestuur laten vaststellen. Daardoor wordt het onmogelijk om de bomen "over het hoofd te zien" bij het maken van alle mogelijke plannen.

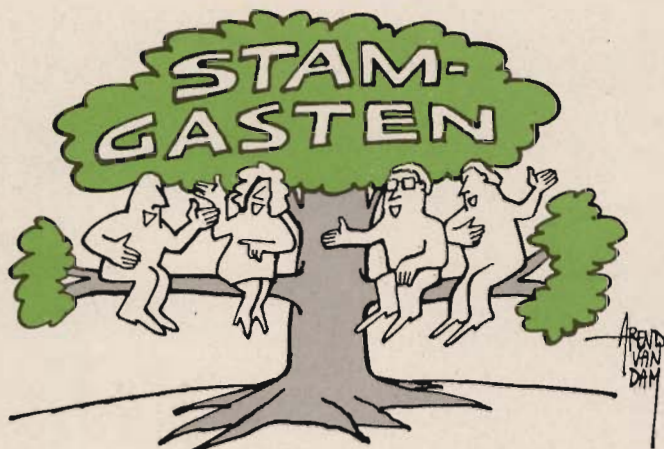
Het heeft overigens geen nut om een gebouw tussen de bomen te proppen, want al heel snel zullen de gebruikers van het gebouw de aanwezigheid van de bomen lastig vinden ("we hebben de hele dag kunstlicht aan") en vragen, of de boom weg mag. Als dat uitgespeeld wordt tot aan de rechter, hangt het maar net van zijn humeur af hoe de beslissing zal uitvallen, want overlast is een subjectief begrip.

Het humeur van de rechter

Uit het voorgaande blijkt wel, hoe zwak de bomen staan en hoe ingewikkeld de bescherming juridisch is geregeld. Heel wat bomen komen dan ook uiteindelijk "voor de rechter". En omdat de wet- en regelgeving zwak is, moet de rechter afgaan op jurisprudentie (datgene, wat andere rechters in voorgaande, soortgelijke gevallen hebben besloten) en op wat hem door beide partijen wordt verteld. Het is niet zo vreemd, dat degene met het beste verhaal (met foto's!) vaak wint. De rechter is ook maar een mens. Als hij niet erg boombewust is en bovendien juist die dag het verkeerde humeur heeft, zal de boom wel verliezen, tenzij de verdediger van de boom het heel goed speelt. Daarvoor hoeft hij heus geen advocaat te zijn. Veel van de mensen die ons bellen, zijn zó intens verontwaardigd, dat ze het verhaal uitstekend zelf kunnen vertellen. Maar erger de rechter niet met eindeloze zeur- of scheldverhalen. Wees concreet, kort en zakelijk en zorg dat u moeilijke vragen kunt beantwoorden.

Kortom ...

Het gaat langzaam, maar steeds vaker mogen bomen blijven staan omdat mensen zich ervoor inzetten en de juiste kanalen weten te vinden. De ene keer helpt een perscampagne, een andere keer kan men beter politieke wegen bewandelen. Een actiegroep kan "actie voeren" met veel tamtam, maar moet ook de officiële bezwaarprocedures volgen. Wie hart heeft voor bomen, laat ze niet vallen!

Mr. E.W. de Kruyff, sinds vier jaar staatsraad oftewel rechter bij de Raad van State in Den Haag. Hij was gedurende achttien jaar bestuurslid en voorzitter van de Bomenstichting, waarvan hij in januari van dit jaar afscheid nam. Mirjam Lammertink sprak met hem over zijn ervaringen bij de Raad van State, waar hij al veel 'bomen-aktievoerders' aan zich voorbij zag trekken.

Groot ecologisch belang zegt mij helemaal niets..."

Wanneer je een AROB-procedure aanspant kom je uiteindelijk bij de Raad van State terecht. Wat moet je daarvoor doen?

Ja, uiteindelijk komt men inderdaad bij de administratieve rechter terecht. De procedure begint al wanneer er een bezwaarschrift wordt ingediend bij het College van B & W in de gemeente. Alleen direct belanghebbenden mogen dat. Bij de behandeling wordt de indiener om een toelichting gevraagd, waarbij ook anderen kan worden gevraagd dat te doen. Daarna neemt de raad een besluit. Valt dat voor de bezwaarmaker negatief uit, dan kan men naar de afdeling Rechtspraak van de RvS stappen. Er moet wederom een bezwaarschrift ingediend worden met een uitgebreide motivering, op grond van dezelfde argumenten als die bij de gemeente zijn toegepast. Na enkele weken roepen we de beide partijen op om een toelichting te geven in Den Haag.

Waarom mag je geen nieuwe argumenten gebruiken?

Omdat ik moet beoordelen of de gemeenteraad in dit geval wel een juiste beslissing heeft genomen. Ik moet de zaak dus beoordelen op dezelfde gronden en argumenten als zij dat hebben moeten doen. Komen er nu nog nieuwe argumenten en stukken op tafel, dan zijn dat 'nieuwe feiten', en dan moet alles weer geheel overnieuw beginnen.

Wie zijn er bij zo'n zitting aanwezig?

Je hebt natuurlijk de rechter, daarnaast zijn er twee juristen. Bij de gewone rechtbank worden dat griffiers genoemd. Verder zijn er de twee partijen, eventueel met wat publiek. Het is een openbare zitting. De eiser mag altijd het eerst het woord voeren.

Moet een advocaat een pleidooi houden?

Nee hoor, je kunt dat gewoon zelf doen. Je moet het natuurlijk wel goed voorbereiden en presenteren. Je hoeft echt geen verhaal te houden van 20 minuten als je het ook in 5 minuten kunt vertellen. Het gaat ons om de feitelijke informatie die we krijgen. Om welke bomen gaat het? Hoe oud zijn ze? Waar staan ze? Welke boomsoort en hoe dik zijn ze? Zijn ze opgenomen in het Register van Monumentale Bomen? Dit soort feiten is wel het minimum, en helaas komt het voor dat men dit soort vragen niet eens kan beantwoorden. Toch is het belangrijk de antwoorden te weten, want een bosje van 12 jaar oud vind ik van veel minder belang

dan een bosje van 150 jaar!

Ik krijg erg veel mensen voor me die alleen maar kreten gebruiken. Het zou dan gaan om een 'groot ecologisch belang', en een 'uniek stukje natuur' dat 'absoluut niet verloren mag gaan'. Dat zijn kreten die mij absoluut niets zeggen als ze niet minstens door een deskundige zijn vastgesteld! Het komt voor dat ze niet eens weten om welk soort bomen het gaat!

Zijn foto's of een videoband zinvol?

Video is nog erg ongebruikelijk bij de Raad van State, dat kost ook erg veel tijd. Ik vind het altijd wel prettig om de bomen waar het om gaat nou eens te kunnen zien, zodat ik me een beter beeld van de boom in de eigen omgeving kan vormen. Foto's meenemen is dus aan te raden.

Hoe groot is eigenlijk de kans dat 'de boom wint'?

Dat is moeilijk aan te geven. Bij elke zaak spelen veel verschillende factoren mee. Ik moet alle belangen tegen elkaar afwegen. Wanneer er bijvoorbeeld bomen gekapt moeten worden om een fietspad te maken voor schoolkinderen, op een plek waar al meerdere ongelukken hebben plaatsgevonden, dan verliezen de bomen het. De publieke opinie zal daar ook om vragen, en terecht. Als er nog andere, reële mogelijkheden zijn, die nog niet eens onderzocht zijn, zal ik de partijen adviseren dat toch maar eerst eens uit te gaan zoeken. Het is dus heel zinvol wanneer de eiser zelf met een alternatief plan komt.

Bomen maken vaak ook weinig kans als er een groot project voor sociale woningbouw in het geding komt. Woningnood kan een argument zijn om toch de bouw door te laten doorgaan. De kans dat een boom wint wordt helemaal klein als er op die plek in het bestemmingsplan een zogenaamd 'bouwblok' is aangegeven. Die grond is dus gereserveerd voor woningen, kantoren en dergelijke. Aangezien een bestemmingsplan bindend is heeft de boom nauwelijks een kans.

Dus je moet al voordat het bestemmingsplan definitief wordt vastgesteld, opletten of er bomen in gevaar dreigen te komen...

Ja, natuurlijk! Wat dat betreft moet je altijd heel alert zijn!

Voordat je 't weet ben je te laat en is het bestemmingsplan een feit. En probeer er dan nog maar eens wat aan te doen...

mr. E.W. de Kruyff

GROEN BEWUST *NATUURLIJK!* **Devobo** TOTAAL

Advies en Aannemersbedrijf
Bosbouw en
Groensector

- * Totaal pakket uitvoering bosbouw
- * Boomverzorging o.a. snoeien, (vorm), groeiplaatsverbetering
- * Aanleg en onderhoud groenstroken, erf- en terreinbeplanting
- * Bomen rooien, stobben wegfreen, takken en tophout versnipperen tot 28 cm. Kapaciteit 15 à 20 m³ chips per uur
- * Groenafval verkleinen.
- * **In- en verkoop rondhout op stam en geveld.**

aangesloten bij:

Kon. Ned. Bosbouw Ver.

Kring
Praktiserende Boomverzorgers
Lid van de

vbau
vereniging van bosbouwkundig
adviseurs en uitvoerders

Erkend door
het Bosschap

Ron ten Voorde
Jan Steenstraat 12
7412 TC Deventer
Tel. 05700 - 10909

Autotel. 06-52108147

afd. Boomverzorging voor:

- snoeien met eigen hoogwerker
- boomverplantingen
- vellen van moeilijk staande bomen
- onderzoek
- standplaatsverbetering
- leveranties bomengrond (5% organische stof)

tuintechniek walter van helvoirt

Berkelseweg 10^a / 5056 HZ Berkel-Enschoot / Tel. 013-332275 / 333234

Omdat stadsbomen geen buitenbomen zijn

Een stad zonder bomen leeft niet. Figuurlijk niet, letterlijk niet. Maar in de steden hebben bomen het zwaar te verduren. Ze kunnen moeilijk aan de noodzakelijke voeding, water en lucht komen, terwijl ze ook vaak onbeschermd zijn tegen verkeer en vandalisme. Stadsbomen zijn geen buitenbomen en hebben onze hulp nodig. In ruim 150 gemeenten leverde Samson al effectieve boomroosters, -korven en beschermingsringen. Daar weten de bomen zich beschermd, blijven ze leven en houden ze de stad levend. De verschillende boombeschermingsmiddelen zijn leverbaar in vele uitvoeringen en afmetingen. Meer weten? Bel 03499 - 91911*.

Technisch
Handelsbureau
Samson B.V.
Postbus 35
3750 GA Bunschoten
Holland
Telefoon 03499-91911*
Telefax 03499-86969

Produktsponsor
Floriade
Den Haag / Zoetermeer
1992

SAMSON
Bunschoten

Pius Floris

BOOMVERZORGING

Baardenstraat 17
5262 GD Vught
073 - 56 72 35

VOOR EEN FLORISSANT BOMENBESTAND

boomverplanting, verzorging, velling
onderzoek en advies
groeiplaatsverbetering

boomkokers
klim- en verankeringsmaterialen
inventarisatie en beheersplannen

ARBORI-ARNHEM, Leen Hoogstad: de Wiltstraat 57 6821 cc Arnhem tel. 085 - 42 42 23 fax. 085 - 43 69 90

Tel. 030 - 61 08 08 Fax 030 - 61 21 40
Postbus 9177, 3506 GD UTRECHT
Gageldijk 4 F

COPIJN UTRECHT
ITS B.V.
Handelsonderneming

BEMESTING EN BODEMVERBETERING

Bio-Algihum Vloeibaar®

Een algenproduct, te gebruiken bij een slechte bodemstructuur. Het activeert het bodemleven en heeft daardoor een gunstige invloed op de haarwortelgroei. De basis van het materiaal wordt gevormd door speciaal geselecteerde hoogwaardige en milieuvriendelijke bruinalgen.

Høkan®

Een vloeibare meststof, te gebruiken wanneer de boom een acuut tekort aan voedings-elementen heeft.

Deze N - P - K meststof wordt tijdens of bij de aanvang van het groeiseizoen toegepast. In korte tijd wordt de meststof door de boom opgenomen.

Bestanddelen N - P - K 10 + 4 + 7.

Dendrovorm®

Een korrelmeststof, te gebruiken bij een structureel gebrek aan voedings-elementen. Deze organische meststof, speciaal ontwikkeld voor bomen, geeft een onderhoudsvoeding over een periode van 5 jaar.

Ook voor gazon, heesters en groentetuin is Dendrovorm een uitstekende meststof gebleken.

Samenstelling: bloed-, beender-, hoorn-, hoef- en verenmeel, en hoendermest.

Bestanddelen N - P - K 7 + 5 + 5.

Bio-Algihum Granulaat®

Een algenproduct, te gebruiken in combinatie met Dendrovorm bij een biologisch arme grond, om het bodemleven te stimuleren tot omzetting van organisch materiaal in opneembare voedings-elementen. Tevens kan het dienen als plantgatverbetering. Het product is opgebouwd uit hoogwaardige bruinalgen.

Dendromix®

Een voedingsmix, te gebruiken bij voedingstekorten en een slechte bodemstructuur. Dit mengsel kan direct in boor- of spuitgaten worden aangebracht. Het product is samengesteld uit Dendrovorm, veenaarde, Algihum granulaat en klei.

Bestanddelen N - P - K 3 + 2 + 2.

Algihum Wortel Aktief®

Een anti-verdampingsmiddel, te gebruiken bij het planten van bomen en heesters. Het voorkomt uitdroging van de wortels doordat na een dompelbad een vliesje over de wortels achterblijft. Hierdoor is de plant direct weer in staat vocht en voedings-elementen op te nemen. Het is opgebouwd uit een speciaal algenpreparaat.

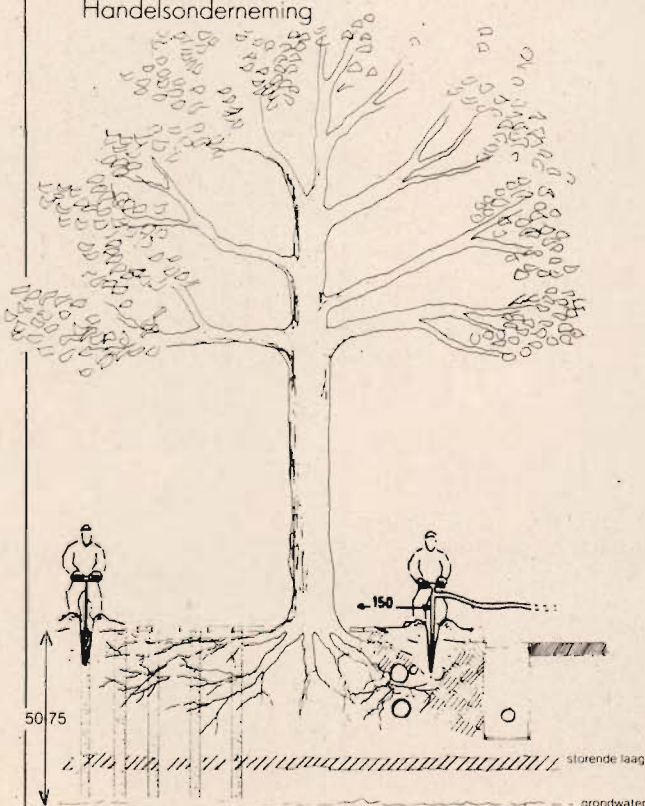
Maerl

Een koraalalgenkalk dat gebruikt wordt om de pH van de grond te verhogen, bevat 3% Magnesiumoxyde.

Bloedmeel - Beendermeel

Enkelvoudige meststoffen die gebruikt worden als er een aantoonbaar stikstof of fosforgebrek bestaat.

Een uitgebreide folder over standplaatsverbetering is op aanvraag verkrijgbaar.

MB-BOEK / MB-PROJECT

MB-BOEK/MB-PROJECT is een uitgebreid administratiepakket waarmee u op eenvoudige wijze uw projectadministratie, facturering en boekhouding verzorgt. Er is een versie voor het hoveniersbedrijf en een versie voor tuin- en landschapsarchitecten.

MB-BEHEER

MB-BEHEER is een beheerinstrument voor objecten in stedelijk en landelijk gebied: geschikt voor inventarisatie, werkplanning, nacalculatie, simulatie, het maken van gemeentelijke begrotingen, etc. etc. Koppeling naar CAD-programmatuur op aanvraag.

MB-CALC

MB-CALC is een programma waarmee u op zeer eenvoudige wijze begrotingen kunt maken op basis van eenheidsprijzen of op basis van IMAG-tijdnormen.

BSW-PLANT

BSW-PLANT is een muisgestuurd plantselectieprogramma. Het programma valt op door de zeer hoge selectiesnelheid. Met BSW-PLANT kunt u ook plant- en bestellijsten maken.

MEER INFORMATIE ?

Voor overheid, instellingen, hoveniers en tuin- en landschapsarchitecten ontwikkelt Bakker, Spees & Werkman maatwerkprogrammatuur. Het bureau maakt analyses en definitiestudies en geeft adviezen op het gebied van organisatie en efficiëntie. Het bureau biedt ondersteuning bij het werken met vele programma's.

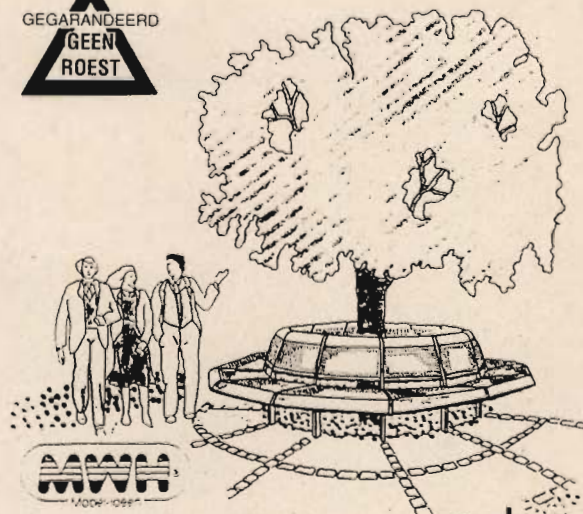
Wilt u meer informatie over de activiteiten van Bakker, Spees & Werkman, bel dan onderstaand nummer. Wij sturen u graag een informatiepakket of maken een afspraak voor een demonstratie.

Bakker, Spees & Werkman
adviseurs groen en automatisering

keizersgracht 288 1016 ew amsterdam
tel. 020 - 6 381489

Voor PARK- CITY- en PROJECT-
meubilering de degelijkste en
meest uitgebreide systemen.

VRAAG DE GROTE KLEURENCATALOGUS.

inter-design id—

postbus 217 6800 AE arnhem nederland
telefoon 085-435907 telefax 01720-21120

**Nederlands
Onderzoek en advies
Centrum voor de
Boomverzorging**

postbus 196 - 3870 KD Hoevelaken
Telefoon: 03425 - 1259

EEN BEDRIJF DAT NIETS UITVOERT?

Inderdaad, het N.O.C.B. adviseert op het gebied van bomen en de boomverzorging maar voert zelf geen werken uit, daardoor is het N.O.C.B. volledig objectief in zijn advisering.

- * Onderzoek: standplaats, reconstructies, bodem- en bladanalyses, stabiliteit, conditie en vitaliteit, bemestingsadviezen.....
- * Advisering: schade -taxaties, wetgeving, subsidies, beheersplannen en inventarisaties o.a. met behulp van veldcomputers, kostenvoorcalculaties.

**HET N.O.C.B. VOOR ONAFHANKELIJK EN
PRAKTIJKGERICHT ONDERZOEK EN ADVIES**

Bomen en hun

Frank Moens

Bomen zijn beschermd door diverse wetten en verordeningen, maar dezelfde wetten en verordeningen bieden ook de mogelijkheid om het doodvonnis over de bomen uit te spreken. Voordat een boom gekapt mag worden moet er in het algemeen een kapvergunning voor worden aangevraagd. Tegen plannen die de aanleiding van de kapvergunning zijn en tegen het verlenen van de vergunning zelf bestaan diverse mogelijkheden om het plan of de vergunning te verhinderen of ongedaan te maken. Als u nooit eerder tegen een vergunning bezwaar hebt gemaakt, dan is het stelsel van regels ingewikkeld en ondoorzichtig. Dit artikel licht een tip van de sluier op van verschillende mogelijkheden voor de burger om zijn bezwaar tegen de besluiten van de overheid kenbaar te maken.

Hierarchie in overheidsinstanties

Voordat we bezwaar kunnen maken tegen plannen van de overheid moeten we weten met welke overheid we te maken hebben. In het staatje hieronder wordt een overzicht gegeven van de hiërarchische opbouw.

Bestuursniveau	hoogste gezag	dagelijks bestuur
rijk	parlement (Eerste en Tweede kamer)	regering (voorzitter: minister president)
provincie	provinciale staten	gedeputeerde staten (GS) (voorzitter: commissaris van de koningin)
gemeente	gemeenteraad	burgemeester en wethouders (voorzitter: burgemeester)
waterschap	algemene vergadering	(voorzitter, soms watergraaf of dijkgraaf)

(bron: Actieboek natuur en milieu)

Gebruikte afkortingen

AID	Algemene Inspectie Dienst
APV	Algemene Politie (of Plaatselijke Verordening)
Arob	Algemene rechtspraak overheidsbeschikkingen
B & W	Burgemeester en Wethouders
GS	Gedeputeerde Staten
NBLF	Natuur, Bos, Landschap en Fauna
RvS	Raad van State
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
WOB	Wet Openbaarheid Bestuur

De Raad van State is het hoogste adviesorgaan van de regering (de Kroon) en adviseert o.a. bij de totstandkoming van nieuwe wetten. Twee afdelingen van de RvS zijn daarnaast voor ons van belang, namelijk:

AFDELING VOOR DE GESCHILLEN VAN BESTUUR die de zogenaamde Kroonberoepen behandelt. Beroep in het kader van de Natuurbeschermingswet en de Ontgrondingswet en tegen de vaststelling (resp. goedkeuring door Gedeputeerde Staten) van een nieuw bestemmingsplan moeten bij deze afdeling worden ingediend. Een beroep tegen een bestemmingsplan heeft automatisch een schorsende werking. Na de zitting maakt de RvS een ontwerp Koninklijk Besluit. Dit treedt na ca. zes maanden in werking.

AFDELING RECHTSPRAAK is de belangrijkste instantie voor behandeling van bezwaren tegen overheidsbeschikkingen. Onder overheid wordt verstaan de organen zoals die in het overzichtje staan. Bij de Afdeling rechtspraak komen alle bezwaren terecht die zijn ingediend in het kader van de wet Arob. De Wet Arob biedt dus de mogelijkheid om bezwaar te maken als de gemeente een kapvergunning heeft verleend voor de prachtige boom bij de buurman in de tuin. De buurman wil de boom weg hebben, maar u wilt het uitzicht en de schaduw niet kwijten. Het volgende kan ook gebeuren. Aan de overkant bij u in de straat staat een kantoor met twee prachtige paardekastanjes in de voortuin. Het kantoor komt parkeerruimte tekort en heeft de bomen zonder kapvergunning gekapt. De gemeente interesseert het niet en heeft geen maatregelen getroffen tegen de illegale kap. U kunt dan een Arob-procedure beginnen tegen de gemeente.

Hoe maak ik bezwaar?

In het algemeen wordt bij elke beschikking van de overheid aangegeven welke bezwaar/beroepsprocedures moeten worden gevolgd en binnen welke termijn het een en ander ingediend moet zijn. Een bezwaarschrift richt u aan de provincie of ge-

rechtsbescherming

meente. Bij bezwaar tegen een kap-, bouw-, of aanlegvergunning begint u met een bezwaarschrift aan het College van Burgemeester en Wethouders. Een beroepschrift richt u aan de Raad van State. Dit is het vervolg op het bezwaarschrift als de overheid daar naar uw oordeel negatief over heeft beslist.

Het is raadzaam dat u zich goed documenteert voordat het bezwaar- of beroepschrift wordt opgesteld. Wanneer men u weigert de stukken te verstrekken, dan biedt de WOB de burger de mogelijkheid om stukken van openbare vergaderingen bijvoorbeeld van het College van B & W, of bouw- en aanlegvergunningen op te vragen.

Belangrijk is, dat men de procedures goed volgt. Vereist is, dat de bezwaar- of beroepschriften op tijd binnen zijn, dat men zich tot de juiste instanties wendt en dat men de bevoegdheid heeft om het bezwaar of beroepschrift te tekenen. Als hieraan niet wordt voldaan, dan kan het voorkomen dat op de bezwaren niet verder wordt ingegaan en dat men niet ONTVANKELIJK wordt verklaard.

Voor de wet Arob geldt heel duidelijk dat u BELANGHEBBEND moet zijn. Dit betekent dat u als particulier direkt met de zaak te maken moet hebben; u bent direkt in uw belang getroffen. Als actiegroep, vereniging of stichting moet de doelstelling, het werkgebied, aansluiten bij hetgeen waartegen bezwaar wordt gemaakt. Hoe uw bezwaar- of beroepschrift moet worden opgesteld is weergegeven in de verschillende voorbeelden bij dit artikel.

Verloop van de procedure

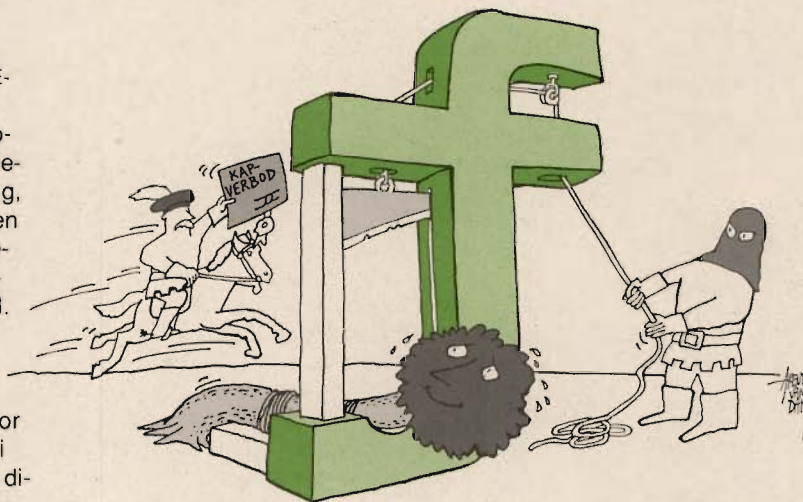
U verneemt uit de plaatselijke krant dat de gemeente een kapvergunning heeft gegeven voor de boom van uw buurman. U vindt het om allerlei redenen zonde dat de boom zou verdwijnen. Als direkt belanghebbende dient u BINNEN DERTIG DAGEN na verlening van de kapvergunning een bezwaarschrift in bij het college van B & W (zie voorbeeld). Dit is vrij van kosten. Vervolgens krijgt u in het algemeen bericht voor een mondelinge behandeling van uw bezwaar in een openbare zitting van een speciale commissie. Deze commissie beoordeelt uw bezwaren en stelt een advies op voor B & W. Het college moet binnen 60 dagen hierop uitsluitsel geven.

Bent u het met de beslissing niet eens, dan kunt u een beroepschrift indienen bij de Raad van State in Den Haag. U moet dit ook weer BINNEN DERTIG DAGEN na het besluit van de gemeente ingediend hebben. Zodra uw beroepschrift in behandeling is genomen ontvangt u bericht van de RvS dat u het griffierecht moet voldoen (f 150,-). Daarna wordt onderzocht of het door u ingestelde beroep voldoet aan de voorwaarden (ontvankelijkheid) en vervolgens gaat de Arob-rechter na of de beschikking al dan niet rechtmatig is. Onderzocht wordt of:

- de beschikking in strijd is met een algemeen verbindend voorschrift (wet of verordening);
- de overheidsinstantie bij het geven van de beschikking geen misbruik van haar bevoegdheid heeft gemaakt;
- de overheid na afweging van de belangen geen redelijk besluit genomen heeft;
- het besluit van de overheid voldoende gemotiveerd is.

Acht de afdeling rechtspraak geen van deze vier "beroepsgronden" geschonden dan wordt het beroep VERWORPEN.

Als de overheidsinstantie wél in strijd met één van de vier beroepsgronden heeft gehandeld, dan wordt de beschikking geheel of gedeeltelijk vernietigd.

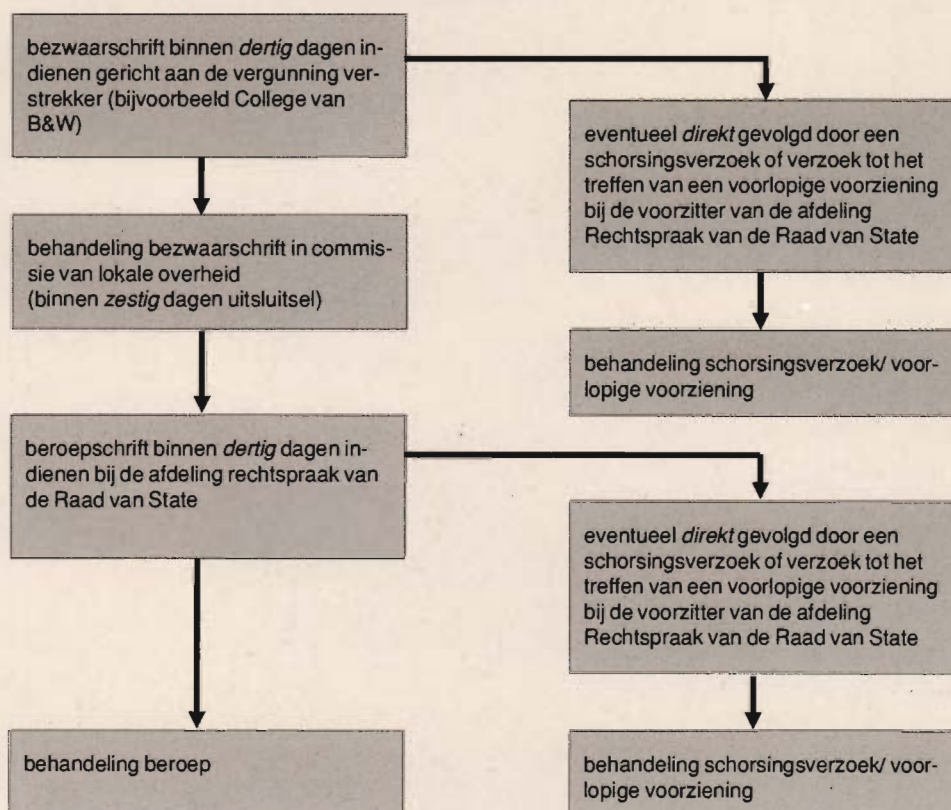

Schorsing/ voorlopige voorziening

Wanneer u een bezwaar- of beroepschrift tegen een kapvergunning heeft ingediend, dan is het aan te raden tevens een VERZOEK TOT SCHORSING OF HET TREFFEN VAN EEN VOORLOPIGE VOORZIE- NING aan te vragen bij de Voorzitter van de afdeling Rechtspraak (zie hiervoor het voorbeeld).

Twee momenten in de procedure zijn geschikt om een schorsingsverzoek in te dienen. In het schema staat aangegeven wanneer dat kan. Wordt dit verzoek ingewilligd, dan werkt de beschikking niet tot op het beroep- of bezwaarschrift is beslist. Zeker in het geval, waarbij LEVENDE bomen zijn betrokken, hebben we te maken met een onomkeerbare zaak als de beschikking ten uitvoer wordt gebracht. Het indienen van een verzoek om schorsing kost u f 150,- aan griffierecht als u een bezwaarschrift heeft lopen en f 75,- als uw beroep bij de afdeling rechtspraak ligt.

Schematische weergave van het verloop van een bezwaar procedure na het verlenen van een kap-, bouw-, of aanlegvergunning

Raad van State

Als u een verzoek om schorsing of tijdelijke voorziening of een beroepschrift heeft ingediend, dan ontvangt u in het eerste geval na enkele weken en bij een beroepschrift na een langere periode een uitnodiging om op de openbare zitting te verschijnen in Den Haag. Daarvoor worden beide partijen uitgenodigd om een toelichting te geven (zie ook artikel "Stamgasten"). U kunt geen nieuwe feiten aandragen, u moet zich houden aan wat u op papier heeft ingediend. Enkele dagen na de zitting kunt u telefonisch informeren naar het oordeel van de rechter. Enkele weken later krijgt u een schriftelijke bevestiging. De beslissing op het schorsingsverzoek wordt in de regel overgenomen in de beroepsprocedure en die heeft dan vrijwel geen nut meer.

In de hierna volgende paragrafen worden de verschillende wetten en verordeningen besproken en wordt aangegeven hoe bezwaren kenbaar moeten worden gemaakt.

Ruimtelijk ordening en het Bestemmingsplan

Het beslissen over de invulling van de ruimtelijke ordening is toebedeeld aan vele overheden. Op Rijksniveau worden in structuurschema en -schetsen de hoofdlijnen van het beleid voor het hele land bedacht. Het streekplan geeft een verfijning van de beleidslijnen op provinciaal niveau. We hebben in deze plannen nog steeds te maken met een globale aanduiding van de ruimtelijke ordening. Streekplannen zijn weinig concreet en bieden geen houvast als het gaat om het verleggen van weg o.i.d., waarbij bomen zouden moeten verdwijnen.

Dit gebeurt wel in een bestemmingsplan dat op gemeentelijk niveau wordt ontworpen en door GS wordt bekrachtigd. Het bestemmingsplan is een zeer belangrijk instrument om al in een vroeg stadium bomen te kunnen beschermen. Voor gebieden buiten de bebouwde kom zijn bestemmingsplannen verplicht, binnen de bebouwde kom niet. Het verschil tussen een bestemmingsplan en de eerder genoemde schema's of plannen is, dat uit zo'n bestemmingsplan directe gevolgen voor de burger voortvloeien. Dat wil zeggen dat in het bestemmingsplan staat omschreven wat voor functie een bepaald gebied heeft (recreatief, agrarisch enz.). Dit geldt ook voor de aard van de bedrijfsvoering in gebouwen. Het bestemmingsplan is bindend. Aanvragen voor aanleg- en bouwvergunningen worden altijd aan het geldend bestemmingsplan getoetst. Wanneer ze in strijd zijn met het bestemmingsplan worden ze afgewezen. Als het gemeentebestuur meent dat een gebied een andere bestemming moet krijgen dan moet het bestemmingsplan worden veranderd. B & W nemen dan een VOORBEREIDINGSBESLUIT voor het betreffende gebied. Dit houdt in dat het bestemmingsplan voor het gebied voor een jaar wordt bevroren. Er mogen tot het nieuwe plan er is geen vergunningen worden afgegeven.

Ontwerp bestemmingplannen liggen ter inzage op het gemeentehuis en tegen het ontwerp kan bezwaar worden ingediend bij de gemeenteraad. Wanneer u het met het besluit van B & W niet eens bent, kunt u een bezwaar indienen bij GS en eventueel nog bij de Kroon. Deze procedure kunt u echter alleen doorlopen als u gebruik heeft gemaakt van de eerste mogelijkheid tot het indienen van

een bezwaarschrift bij de gemeenteraad.

Bij het vaststellen van een bestemmingsplan kan in feite het lot over bomen al worden bezegeld, ook al is er in de nabije toekomst nog geen sprake van, dat de bomen moeten verdwijnen. Het kan namelijk zijn dat voor een stukje grond aan de rand van een dorp een bestemmingsplan is gemaakt, waarin staat dat de grond de bestemming "bedrijventerrein" heeft. Bouwactiviteiten vinden de eerstkomende jaren niet plaats en de aanwezige bomen groeien in alle rust verder. Maar wanneer er geen bepalingen zijn opgenomen over de bestemming van de grond waarop de bomen staan, dan kunnen door middel van een "eenvoudige" kapvergunning de bomen worden verwijderd. Andersom, als de bomen wel zijn beschreven in het bestemmingsplan, zou het veel moeilijker zijn geweest.

In dringende gevallen wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde ARTIKEL 19 - WRO PROCEDURE. Deze verkorte procedure is berucht in natuurbeschermingskringen, omdat - voordat er een nieuw bestemmingsplan in werking treedt - al wordt vooruitgelopen op de inhoud van het nieuwe plan en een bouw- of aanlegvergunning kan worden gegeven. Het nieuwe plan is soms nog niet verder ontwikkeld dan een schetsontwerp, waardoor er slecht zicht is op de uiteindelijke invulling. Bezwaar maken wordt door het ontbreken van houvast moeilijker. Deze verkorte procedure kan ook worden gebruikt voor het wijzigen van een deel van een bestemmingsplan. De plannen liggen veertien dagen ter inzage op het gemeentehuis. Daarna vraagt B & W een VERKLARING VAN GEEN BEZWAAR aan bij Gedeputeerde Staten. Na goedkeuring mag de gemeente het bestemmingsplan aanpassen en de vergunning verlenen. Indien er bezwaren tegen zijn dan kunnen ze worden ingediend bij het College van Burgemeester en Wethouders. Na het verlenen van de vergunning kan een AROB-procedure worden begonnen.

Boswet

Deze wet voorziet in het instandhouden van bosareaal en andere houtopstanden. In het algemeen geldt de boswet tot de grens van de bebouwde kom. Maar er zijn vele uitzonderingen mogelijk. Op het gemeentehuis kan men u hierover informeren. Boomeigenaren die bomen willen kappen, die onder de boswet vallen, moeten dit een maand van tevoren melden aan de directeur van de directie NBLF van het Ministerie van Landbouw Natuurbeheer en Visserij. Er kan vervolgens een herplantplicht of een kapverbod worden opgelegd. Aan de herplantplicht moet uiterlijk binnen 3 jaar na de toestemming tot kappen zijn voldaan. Het kan zijn dat de gemeentelijke kapverordening ook buiten de bebouwde kom van toepassing is, want de boswet kent vele uitzonderingen. Wanneer u vermoedt dat er ergens gekapt gaat worden, doe dan navraag op het gemeentehuis of bij de provinciale consultant NBLF. Als u denkt dat er illegaal wordt gekapt, meldt u dit dan bij de politie of officier van justitie of bij de AID.

Kapverordening

De APV bevat allerlei plaatselijke regels, uiteenlopend van winkelsluitingstijden tot het kappen van bomen. Het kan ook zijn dat de regels voor het kappen van bomen zijn vastgelegd in de kapverordening. Het gemeentebestuur stelt zelf de inhoud van de kapverordening vast. Een model-kapverordening, uitgegeven door de VNG, heeft jarenlang als leidraad dienst gedaan. Veel gemeenten hebben kleine aanpassingen gemaakt naar plaatselijke omstandigheden. Dus informeer naar de juiste inhoud en bepalingen.

In het algemeen mag in een gemeente, die een kapverordening heeft, een boom alleen worden gekapt als er een kapvergunning is afgegeven door het gemeentebestuur. Dit geldt óók voor bomen van de gemeente. Hierop zijn uitzonderingen die men u op het gemeentehuis kan vertellen.

U moet er goed op letten dat bij nieuwbouwplan-

Overzicht van beschikkingen en regelingen in verband met kap van bomen en tot welke instanties men zich moet wenden voor bezwaar.

In een bezwaar procedure volgen acties elkaar op, in het overzicht vindt u de eerste mogelijkheid onder de letter "A" enz.

beschikking in kader van:	gemeentelijke overheid	provinciale overheid	afdeling rechtspraak Raad van State	afdeling voor de geschillen van bestuur van de RvS
bouw-, aanleg-, kapvergunning	A. bezwaarschrift bij B&W (kosteloos)		B. beroepschrift f 150,-	
schorsingsverzoek (binnen 30 dagen na verlenen vergunning of binnen 30 dagen na afwijzen bezwaar)			A. richten aan de voorzitter van de afd. Rechtspraak f 75,-	
art.19-WRO	A. bezwaarschrift bij gemeenteraad (kosteloos)		B. beroepschrift f 150,-	
bestemmingsplan	A. bezwaarschrift bij gemeenteraad	B. bij Gedeputeerde Staten (kosteloos)		C. beroepschrift
boswet				A. beroepschrift

nen voor een perceel waar bomen staan, deze bomen ook werkelijk in het plan zijn opgenomen. Zo niet, dan moet u tegen de bouwplannen bezwaar maken. Wanneer namelijk het bouwplan wordt goedgekeurd en de nieuwbouw gaat ten koste van enkele bomen, dan houdt dit tevens automatisch een kapvergunning in. U moet dan bezwaar maken tegen de BOUWVERGUNNING en niet tegen de kapvergunning.

Monumentenwet en -verordening

Ons land kent een monumentenwet, waaronder ca. 40.000 vervaardige zaken vallen die tot Rijksmonument zijn verheven en als zodanig worden beschermd. Daaronder vallen ook stads- en dorpsgezichten inclusief de aanwezige bomen.

Het is mogelijk dat een gemeente een monumentenverordening heeft vastgesteld, waarin een soort aanvulling op de rijksmonumenten is geregeld. Een speciale monumentencommissie van de gemeente beoordeelt de uitvoering van de verordening.

Als handleiding voor het schrijven van dit artikel diende het "Actieboek natuur en milieu", uitgegeven door Stichting Natuur en Milieu en Tjeenk Willink (Zwolle). Daaraan zijn ook de voorbeelden ontleend.

Tot slot

De juridische weg om bomen te behouden is er vaak een van lange adem. Het vergt enige zorgvuldigheid van u, maar dat eist u ook van de overheid. Als u ooit in een procedure betrokken raakt, zult u merken dat er toch een lijn in het geheel zit, die goed is te volgen en dat er vele mogelijkheden zijn om uw bezwaar kenbaar te maken. De kans van slagen in deze procedures is moeilijk in te schatten. Het algemeen belang geeft vaak de doorslag en dat wil nog wel eens ten koste gaan van bomen.

Let ook op dat u de "eerste slag" niet mist. Maak bezwaar tegen een bestemmingsplan of bouwplan als u vermoedt dat er geen voorziening voor de bomen is getroffen. Want als u dit mist, heeft het bezwaarmaken tegen de kapvergunning nauwelijks nog zin. Begin een bezwaar procedure ook als u nog met allerlei overheidsinstanties in overleg bent. Laat u niet aan het lijntje houden!

Voorbeelden bezwaarschriften

De voorbeelden zijn bedoeld als leidraad. Ze geven aan wat er ongeveer in een brief zou moeten staan. Let u er vooral op dat naast de brief alle andere benodigde stukken worden bijgesloten (bij-

voorbeeld statuten in geval van vereniging of stichting, machtiging om als woordvoerder te mogen optreden en kopieën van eerdere bezwaarschriften)

Aan het College van
Burgemeester en Wethouders van
de gemeente (naam en adres vermelden)

(datum vermelden)

Onderwerp: Arob-bezwaarschrift tegen toepassing van artikel 19 WRO

Geacht college,

Ik teken bij u beroep aan op grond van de Wet Arob tegen het besluit van Gedeputeerde Staten tot afgifte van een verklaring van geen bezwaar en tegen uw besluiten tot verlenen van vrijstelling van het bestemmingsplan en tot afgifte van bouwvergunning(en) ten behoeve van (naam van de aanvrager vermelden) ter realisering van (naam van het bouwplan vermelden). Mijn bezwaren luiden als volgt: (de inhoud van de bezwaren herhalen, voor zover daaraan niet is tegemoet gekomen).

Naar mijn mening bestaan er geen dringende redenen voor toepassing van artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, maar zijn daartegen wel overwegende bezwaren aan te voeren. Mijs inziens zijn de belangen die met de toepassing van deze procedure gediend zijn zelfs duidelijk ondergeschikt te achten aan de belangen die daardoor worden getroffen.

Op grond van het bovenstaande verzoek ik u de genoemde door GS en uw college genomen besluiten in te trekken.

Hoogachtend,

(handtekening en eigen naam en adres vermelden)

Arob-bezwaarschrift aan B en W tegen de genomen besluiten van GS tot de verlening van een verklaring van geen bezwaar en van B en W tot verlening van de vrijstelling van het bestemmingsplan en tot de afgifte van een bouw- of aanlegvergunning (art. 19 WRO)

NB:

Belanghebbenden kunnen binnen 30 dagen schriftelijk bezwaar aantekenen.

Vervang in het bezwaarschrift zonodig 'bouwvergunning' en 'bouwplan' door 'aanlegvergunning' en 'activiteit'.

Indien er tegelijkertijd een schorsingsverzoek wordt ingediend bij de voorzitter van de afdeling rechtspraak, kan men dit (fatsoenshalve) in het bezwaarschrift melden, opdat B en W daarvan op de hoogte zijn. Deze vermelding is echter niet verplicht en kan zelfs beter achterwege blijven indien men misbruik vreest (b.v. de snelle realisering van het project), want in dit geval is de vergunning wel onmiddellijk van kracht. Zo'n slotzin kan als volgt luiden: "Ten slotte deel ik u mede dat ik heden de voorzitter van de afdeling rechtspraak van de Raad van State heb verzocht de door mij aangevochten besluiten te schorsen".

Verzoek om schorsing van de 'Artikel 19 WRO-besluiten' aan de Voorzitter van de afdeling Rechtspraak op grond van artikel 107 van de wet op de Raad van State

NB:

Alleen degenen die een Arob-bezwaarschrift hebben ingediend kunnen dit verzoek doen. Het doen van dit verzoek is niet aan termijn gebonden, maar kan nooit eerder worden gedaan dan op de dag dat het Arob-bezwaarschrift wordt verzonden.

Omdat er geen sprake is van automatisch schorsende werking van dit verzoek, dient een spoedige behandeling van dit verzoek te worden bevorderd. Hieraan kan worden bijgedragen door kopieën mee te sturen van alle van belang zijnde stukken, zoals van het eigen Arob-bezwaarschrift en van het besluit van B en W waartegen de bezwaren zich richten. Ook dient men zorg te dragen voor tijdige overschrijving van het verschuldigde griffierecht aan de Raad van State.

Aan de voorzitter van de
Afdeling rechtspraak van
de Raad van State,
Postbus 20019
2500 EA Den Haag

(datum vermelden)

Onderwerp: verzoek om schorsing/voorlopige voorziening

Mijnheer/Mevrouw de voorzitter,

Ik heb heden (of datum vermelden van het eerder ingediende Arob-bezwaarschrift) bij de Burgemeester en Wethouders van de gemeente (naam vermelden) bezwaar aangetekend op grond van de Wet Arob tegen de verklaring van geen bezwaar van Gedeputeerde Staten van de provincie (naam vermelden) en tegen de besluiten van de Burgemeester en Wethouders van de gemeente (naam vermelden) waarbij vrijstelling van het bestemmingsplan is verleend en bouwvergunning(en) is/zijn afgegeven ten behoeve van de realisering van (naam van het bouwplan vermelden). Een kopie van Arob-bezwaarschrift is bijgevoegd. Ik verzoek u de inhoud van dit bezwaarschrift, voor zover van belang, als hier ingevoegd te beschouwen.

Ik verzoek u ten aanzien van bovengenoemde besluiten om uw tussenkomst op grond van artikel 107 van de Wet op de Raad van State ter voorkoming van onevenredige schade aan mijn belangen in verhouding tot de belangen die met onmiddellijke uitvoering van deze besluiten zijn gediend. Ik verzoek u deze besluiten te schorsen, dan wel een zodanige voorlopige voorziening te treffen dat deze schade achterwege zal blijven.

Hoogachtend,
(handtekening en eigen naam en adres vermelden)

Verzoek om informatie op grond van de Wet Openbaarheid van Bestuur (WOB)

NB:

Dit voorbeeld is ter illustratie een fantasievoorbeeld, inclusief de adressering aan de gemeente; de opbouw van de brief zal echter in veel gevallen bruikbaar blijken.

De termijn van drie weken kan in een kortere worden gewijzigd indien er sprake is van grote urgentie bij het verkrijgen van de informatie: wijziging in een langere termijn is aan te raden indien deze urgentie ontbreekt en er meer werk moet worden verzet om de gevraagde informatie te vergaren.

Aan het College van
Burgemeester en wethouders
van de gemeente (naam en adres vermelden)

(datum vermelden)

Onderwerp: verzoek om informatie op grond van de WOB

Geacht college,

Door u wordt een recreatieplan voorbereid voor het gebied Klaverweide. Volgens informatie in de lokale pers overweegt u de gemeenteraad voor te stellen de projectontwikkelingsmaatschappij Euro-parcs toestemming te verlenen om in dit gebied 350 bungalows en een attractiepark te realiseren. Ik woon in de directe omgeving van de Klaverweide en vrees voor veel overlast en voor daling van de waarde van mijn woning bij doorgaan van deze plannen. Volgens een bericht in de lokale pers heeft u recent van de Bodemrij het studierapport 'Recreatieverkenningen' ontvangen. In dit rapport zijn in uw opdracht de recreatieve ontwikkelingsmogelijkheden van Klaverweide verkend.

Op grond van de Wet Openbaarheid van Bestuur verzoek ik u om toezending van dit rapport, opdat ik de inhoud ervan kan gebruiken tijdens de komende inspraak- en bezwaarprocedures over het project Klaverweide. Mocht ik onverhoopt over drie weken van u geen of een afwijzende reactie hebben ontvangen, dan zal ik dat beschouwen als een (fictieve) weigering in de zin van de Wet Arob. Ik dank u bij voorbaat voor de toezending.

Hoogachtend,
(handtekening en eigen naam en adres vermelden)

Kapvergunning of kapmelding?

Toepasbaarheid APV (kapvergunning) en Boswet-instrumentarium (kapmelding en herplantplicht)

	<i>kapvergunning nodig?</i>	<i>kapmelding en her- plant verplicht?</i>
1. wegbeplanting en eenrijige beplantingen op of langs landbouwgronden, bestaande uit NIET GEKNOTTE populieren of wilgen	nee	nee
2. vruchtbomen en windschermen om boomgaarden	nee	nee
3. fijnsparren, niet ouder dan 12 jaar en die worden geteeld op daarvoor in het bijzonder bestemde terreinen om te worden gebruikt als kerstboom	nee	nee
4. kweekgoed	nee	nee
5. griend- en hakhout, voor wat betreft het periodiek vellen	ja	nee
6. dunning van bossen: het verwijderen van bomen als verzorgingsmaatregel ter bevordering van de groei van de overblijvende	nee	nee
7. bomen op erven en tuinen	ja	nee
8. Italiaanse populier, linde, paardekastanje en treurwilg	ja	nee
9. bomenkap ter uitvoering van een werk op grond van een goedgekeurd bestemmingsplan	ja	nee
10. heggen	nee	nee
11. wegbeplantingen en eenrijige beplantingen op of langs landbouwgronden, bestaande uit GEKNOTTE populieren of wilgen	ja	nee
12. bos dat deel uitmaakt van een bij het Bosschap geregistreerde bosbouwonderneming, voor zover gelegen BUITEN de bebouwde kom volgens de Boswet (NB: zie ook categorie 16)	nee	ja
13. bos dat deel uitmaakt van een bij het Bosschap geregistreerde bosbouwonderneming, voor zover gelegen BINNEN de bebouwde kom volgens de Boswet	ja	nee
14. bos dat GEEN deel uitmaakt van een bij het Bosschap geregistreerde bosbouwonderneming, voor zover gelegen BUITEN de bebouwde kom volgens de Boswet	ja	ja
15. bos dat GEEN deel uitmaakt van een bij het Bosschap geregistreerde bosbouwonderneming, voor zover gelegen BINNEN de bebouwde kom volgens de Boswet	ja	nee
16. houtwallen, bosjes e.d. die een zelfstandige eenheid vormen, maar een omvang hebben van tien are of minder	ja	nee
17. rijbeplantingen die gerekend over het totaal aantal rijen niet meer dan twintig bomen omvatten	ja	nee

bron: Actieboek natuur en milieu

VAN JAARVELD / VAN SCHERPENZEEL

BOOMTOTAALZORG

Overeind 42, 3998 JB SCHALKWIJK
Telefoon: 03409 - 1880
Fax: 03409 - 2366

- Boomtechnisch advies
- Boombeheerplannen / inventarisatie
- Onderzoek / rapportage
- Groeiplaatsverbetering *
- Snoeien

- Planten / Verplanten
- Landschappelijke beplantingen
- Diapresentaties / instructies
- Vellen

BOMEN EISEN WORTEL- RUIMTE

Een optimale wortelbeluchting is mogelijk door bomengrond te mengen met poreuze **VULKAN® - LAVA** brokken, waardoor veel holle ruimte ontstaat.

Vraag onze
dokumentatie
Vulkan® -Lava
brokken

Naam:

Adres:

Code/Plaats:

B.B.

Postbus 9
2920 AA
Krimpen a/d IJssel
Tel. 01807 - 13044
Telex 22361
Fax 01807 - 19616

rook krimpen

GROEN-INVENTARISATIE

- * ZEER SNELLE INVOER
- * ZELF DEFINIEERBARE INVOERKRITERIA
- * SNELLE SELEKTIEVERWERKING
- * IMAG PLANTENBESTAND (20.000 STUKS)
- * EENVOUDIGE BEDIENING

INFO | GROEN

software voor de groensektor
Reyerskoop 45, 2771 BD Boskoop
Postbus 112, 2770 AC Boskoop
Telefoon 01727-14445

boomkwekerij hoveniersbedrijf

GROENCENTRUM J TONSEL

HORLOSEWEG 10 - 12, 3845 LA HARDERWIJK

Tel.: 03417-59614

VOOR AANLEG EN ONDERHOUD VAN:

- * Plantsoenen, openbaar groen
- * Gazons en sportvelden
- * Windsingels, erfbeplantingen
- * Recreatie-terreinen
- * Bedrijfs- en industriebeplantingen
- * Wegbermen en ruwgrasterreinen

VOOR LEVERING VAN:

- * Park- en laanbomen
- * Eiken in vele soorten en variëteiten
- * Zware solitairbeplanting
- * Sierheesters, rozen
- * Coniferen en heesters
- * Bos- en haagplantsoenen

VERZORGING VAN:

- * Dunnings- en veiligingswerkzaamheden
- * Houtaankoop
- * Alle voorkomende plantwerkzaamheden
- * Verzorgen en adviseren van subsidieaanvragen
- * Wildafweervoorzieningen
- * Inventarisatie/beheersplannen

**STICOMFORT-
WAXKLEDING**

**WATERDICHT en
toch ADEMEND**

- Een klassiek Engels product, exclusief voor Stierman-Soest vervaardigd.
- Sterk, geeft niet af, veel ruime zakken, comfortabele warme voering, hoge ruime corduroy kraag, geen naden op de schouders.
- Diverse modellen en lengtes, bodywarmer, hoedje, broeken, leggings.

Vraag informatie bij:

STIERMAN-SOEST

Postbus 184, 3760 AD Soest, de Beaufortlaan 24, 3768 MJ Soest.
Telefoon 02155-10272 * Fax 02155-19282. Telex 43434 stier nl.

Meijer Groen en Recreatiebeheer

Uw bomen zijn ons waard.

Snoeien d.m.v. klimspecialisten of hoogwerker.
Velling - dunningen, wondbehandeling.
Specialist in "moeilijke gevallen".

Vrijblijvend advies en offertes.

MEIJER

Meijer Huizen, Uw adres!

Delta 142, 1273 MA Huizen, Telefoon 02152-53568

De rol van de Bomenstichting

Mirjam Lammertink

Dit themanummer vormt, samen met de folder Bomen & Aktie, een handleiding met veel ervaringen, voorbeelden en tips. De ervaring die wij door de jaren heen hebben opgedaan met betrekking tot akties om bedreigde bomen te behouden, delen we op deze manier met de lezer. Een waarschuwing is wel op z'n plaats: elk geval is weer anders. De richtlijnen die wij op papier hebben gezet zijn zeer algemeen, en kunnen dus niet op ieder individueel geval van toepassing zijn. Iedereen kan dat zelf het beste beoordelen.

De Bomenstichting informeert, adviseert en begeleidt bij akties. De direkt betrokkenen moeten zelf 'de kar trekken'. Als wij het eens zijn met een aktie, mag men mede namens ons bezwaar maken, ook als er geen kontaktpersoon beschikbaar is. Wel moet er toestemming worden gevraagd. Wij steunen akties niet, als het om bomen gaat die (bismettelijk) ziek zijn, onherstelbaar of door verzwakte structuur gevaarlijk zijn voor mensen.

Kan er niet eens iemand komen kijken?

De Bomenstichting kan beschikken over een netwerk van 70 kontaktpersonen, die, verspreid over het land, vrijwillig voor ons werken. Dat kunnen boomverzorgers zijn of mensen die bij de gemeentelijke plantsoendienst werkzaam zijn, maar ook mensen die geïnteresseerd zijn in bomen en er hun hobby van hebben gemaakt. Er zijn kontaktpersonen die al eerder ervaring hebben opgedaan met 'aktievoeren'. Het zijn allemaal mensen met een 'warm hart voor bomen' en toch een (redelijk) objectief oordeel.

De kontaktpersoon geeft adviezen over hoe men een en ander het beste aan kan pakken. Wanneer hij deskundig genoeg is kan hij ook onderzoeksrapporten e.d. beoordelen. Voor donateurs is de hulp van een kontaktpersoon gratis. Anderen betalen f 35,- en worden daarmee dan meteen donateur.

Moet er echt een (tegen)onderzoek worden verricht, dan moet u daarvoor een professioneel boomverzorgingsbedrijf inschakelen of de Dorschkamp. Soms wil de gemeente dit betalen, u kunt overleggen met de Plantsoendienst. Kijk op pagina 2 van dit tijdschrift of in de Gouden Gids voor

een adres. U kunt hem of haar eerst vrijblijvend om een offerte vragen.

Weet de Bomenstichting waar ik moet zijn?

Als het om groen en bomen gaat, moet u allereerst informeren bij de verantwoordelijke groenambtenaar. Hij of zij weet meestal wel, wat er aan de hand is en is soms zelfs blij met uw steun. Overleg dus met hem of haar. Als dat niet lukt, kunt u de verantwoordelijke wethouder bellen. Sommige mensen vinden dat eng, maar een wethouder is ook gewoon een mens met een telefoonnummer. Gewoon bellen dus.

U kunt ook uw eigen politieke partij inschakelen, bijvoorbeeld een raadslid. De gemeenteraad moet immers uiteindelijk beslissen over te verlenen kapvergunningen. Zij kan het onderwerp op de 'politieke agenda' plaatsen. Het hoofd van de Plantsoendienst adviseert de gemeenteraad.

Draagt de Bomenstichting bij in de kosten?

Wanneer je bezwaar maakt bij de gemeente kost dat niets. Voor een AROB-procedure bij de Raad van State betaal je f 150,-, die je terugkrijgt als je de zaak wint. Zogenaamde 'aktiekosten' voor kopieën, telefoon en dergelijke worden doorgaans gezamenlijk door de mensen betaald. Je kunt een collecte houden of sponsors zoeken. De kosten van een advies door een boomverzorgers zijn heel verschillend, u kunt daarover vooraf afspraken maken. Gezien de financiële situatie van de Bomenstichting zit geldelijke ondersteuning er van onze kant voorlopig niet in. Er is wel een Bomenaktiefonds in voorbereiding waar iedereen in de toekomst z'n gift aan kwijt kan.

boomverzorging lei van dinther

- snoeien van monumentale bomen en lanen- en parkbomen
- jeugdsnoei
- herstel van stormschade
- vellen van moeilijke bomen
- inventarisaties

Grootgenhouterstraat 122, 6191 NW Beek
Telefoon 046-377186

De Halmten 10
7383 BG Voorst
Telefoon 05758 - 1588

VAN DAM
BOOMVERZORGING

SNOEIEN MET HOOGWERKER OF KLIMATECHNIEK /
BOOMCHIRURGIE/GROEI-TOORNISSEN/AFBOLW- EN
VELLING VAN BOMEN/ADVIES EN INVENTARISATIE

TIPS

Marjan ten Cate

Mirjam Lammertink

Voor de diverse partijen hebben we in het kort enkele tips opgesteld:

Voor gemeenten:

1. ZORG VOOR EEN BOMENBELEID!

Stimuleer uw groendienst om een bomenbeleid te ontwikkelen.

2. RESPEKTEER DE DERTIG DAGEN-TERMIJN!

Publiceer de kapvergunningbesluiten in de lokale krant, net zoals dat gebeurt met bouwvergunningen. Informeer de belanghebbenden, zodat ze eventueel bezwaar aan kunnen tekenen. Begin pas met kappen wanneer de 30-dagen termijn is afgelopen. Uw burgers hebben recht op inspraak!

3. OPEN EEN HERPLANTFONDS!

Overtreders van de kapverordening kunnen daarin hun boete storten. Mensen kunnen de herplantplicht ontlopen door de financiële waarde van een jonge boom in het fonds te storten.

Voor plantsoenendiensten:

1. LAS EEN BEZINNINGSPERIODE IN!

Geef nieuwe eigenaren van een huis niet meteen een kapvergunning voor de grote boom in hun tuin. Laat ze eerst eens een jaar de boom meemaken. Ze kochten het huis immers met de boom erbij.

de Dorschkamp om een rapport. Soms zal het nodig zijn om een 'second opinion' te vragen. Uw dienst kan die vermoedelijk beter betalen dan de aktievoerende bewoners.

3. ONTWIKKEL EEN GOED BELEIDSPLAN!

Stel een goed beleidsplan op voor het groen in uw gemeente. Pas dan zal het groen een belangrijke rol kunnen gaan spelen en meegenomen worden in de afweging van plannen.

4. HOUD BELANGHEBBENDEN OP DE HOOGTE!

Wanneer u hoort van plannen waarvan bomen de dupe dreigen te raken, tip dan de bewoners zodat ze het misschien tegen kunnen houden. In dit verband kunt u goed samenwerken met de bewoners! Zorg voor een vertrouwensrelatie met bewoners door ze op een volwassen manier te benaderen. U hebt er niets aan als men u wantrouwt. Probeer niet anoniem te blijven, dat kost uiteindelijk meer tijd dan wanneer men u kent en vertrouwt.

5. VERTEL GEEN ONZIN!

Zeg alleen dat een boom ziek of gevaarlijk is, als u dat werkelijk kunt aantonen. Als een boom na het omzagen kerngezond blijkt, terwijl u hebt gezegd, dat hij ziek was, bent u voorlopig alle vertrouwen kwijt. Als bomen plaats moeten maken voor een nieuw gebouw of voor de auto van de wethouder, zeg dat dan en draai er in de voorlichting niet omheen, want u krijgt de schuld.

6. TEKEN BOMEN OP SCHAAL!

Geef op tekeningen aan hoe de uiteindelijke afmetingen van de bomen zullen worden. Een stip voor alleen de plantplaats zegt niets.

Voor particulieren:

1. WEES ALERT!

Als bomenliefhebber moet u in de gaten houden of er kapvergunningen worden aangevraagd. Of er (bouw)plannen zijn op de plek waar nu net een mooie boom staat. Of misschien wel een heel park. De Bomenstichting wordt vaak gebeld als de vergunningen al zijn verleend en men dus elk moment kan beginnen de boom om te zagen. Wanneer u bezwaren heeft, moet u die al veel eerder kenbaar maken! Voorkom, dat u actie moet voeren.

2. VERENIG U!

Samen staat u sterker dan alleen. Probeer buurtbewoners te interesseren. Houd handtekeningen-akties. Vorm een comité, dan zult u eerder een

Doe het ludiek!

foto: Luc Noordman

2. VRAAG EEN TWEEDE OORDEEL!

Als bewoners het niet eens zijn met kapplannen op grond van de gezondheid van bomen, vraag dan een onafhankelijk boomverzorgingsbedrijf of

gesprekspartner worden. Probeer mensen te vinden die er tijd in willen investeren als u die zelf niet heeft. Vorm een comité van aanbeveling met belangrijke mensen erin.

Probeer altijd een jurist voor uw aktie te interesseren. En een boomverzorger. Daarmee heeft u al heel wat deskundigheid in huis.

3. TOON UW DIREKTE BETROKKENHEID AAN!

Zorg dat één van u als direkt belanghebbende kan worden aangemerkt. U bent betrokken als u vanuit uw raam zicht hebt op de boom waar het om gaat. U moet dan zo'n beetje 'onder de boom' wonen.

Als aktiegroep bent u belanghebbende en mag u dus meepraten als u in uw doelstellingen hebt vermeld dat u de bomen in de gemeente X wilt behouden. Bent u niet direkt betrokken, dan mag u niet meepraten in de inspraakprocedure!

4. ZET UW ARGUMENTEN OP EEN RIJ!

U moet goed beslagen ten ijs komen om gemeenten terug te laten komen op genomen besluiten. Geef zowel zakelijke als emotionele argumenten. Weet waarover je praat. Om welke boomsoort gaat het? Hoe oud? Hoe dik? Wat is de funktie? Wat is de boom waard (folder Bomen & Waarde)? Is er in het verleden al geïnvesteerd om de boom te behouden? Staat de boom bij de Bomenstichting als monumentaal geregistreerd? Heeft de boom een beeldbepalende funktie? Hebben er veel mensen plezier van? Welke situatie ontstaat er als de boom weg is? Geef alternatieven waarbij de boom behouden kan blijven.

5. ZOEK DE PUBLICITEIT!

Bel de correspondent van uw regionale krant, en

die van de huis aan huisbladen. Vertel wat er aan de hand is. De telefoonnummers van de redakties vindt u in de krant. Denk ook aan uw regionale omroep! Soms is het wijs, de pers er juist nog even buiten te houden, namelijk wanneer u het met de "tegenpartij" eens lijkt te kunnen worden door gewoon met elkaar te praten. Boze verhalen in de pers kunnen dan het juist behaalde resultaat teniet doen.

6. DOE HET LUDIEK!

Met een ludieke aktie kunt u veel sympathieke reakties verwachten van het publiek. Een dergelijke aktie moet de aandacht trekken van jong en oud. Zet de bomen waar het om gaat in het zonnetje. Adopteer ze, hang er iets in, pak ze in, hang er rouwbanden omheen, enzovoorts. Vergeet onder tussen niet langs de formele, ambtelijke weg te protesteren.

7. OF SPEEL HET WAT HARDER!

Pas wanneer akties op een redelijke wijze geen resultaten opleveren zal het er wat harder aan toe moeten gaan. De aktiegroep kan bijvoorbeeld het park bezetten dat dreigt verloren te gaan of met een grote groep mensen de mensen met de motorzagen tegenhouden. Denk er wel aan, dat deze mensen niet verantwoordelijk zijn voor de beslissing en wees voorzichtig, ze kunnen boos worden. Voor iedereen is het een persoonlijke beslissing tot hoever de akties gevoerd moeten worden en op welk punt het geen zin meer heeft om er nog energie in te steken. Weeg daarbij af hoe groot de kans is op resultaat, hetgeen mede afhankelijk is van het aantal mensen dat bereid is zich in te zetten.

Zo'n boom laat je toch niet vallen?

De Bomenstichting moet steeds harder vechten om bomen te kunnen behouden. Steeds vaker wordt er door mensen een beroep op ons gedaan. Een grotere achterban en meer financiële middelen zijn onontbeerlijk als we bomen willen redden. Steun ons. Wordt óók donateur van de Bomenstichting!

Ja, ik doe mee.

- ☐ Ik word donateur en betaal minimaal f 35,- per jaar
- ☐ Ik word 65+ donateur en betaal minimaal f 25,- per jaar

Naam: Voorl.: Geb. jaar 19

Adres:

Postcode: Woonplaats:

Als donateur ontvangt u 6 keer per jaar Bomennieuws en 3 nieuwe afleveringen van de folderserie Bomen & ... Bovendien kunt u 2 keer per jaar deelnemen aan een donateursexcursie.

Deze bon kopiëren of uitknippen en in een geopende, ongefrankeerde envelop sturen naar:
Bomenstichting, Antwoordnummer 9013, 3500 ZA UTRECHT. Bedankt!

Heel Nederland vecht voor bomen

In dit artikel komen zes praktijkgevallen aan de orde, die een indruk geven van de acties die voor het behoud van bomen worden gevoerd.

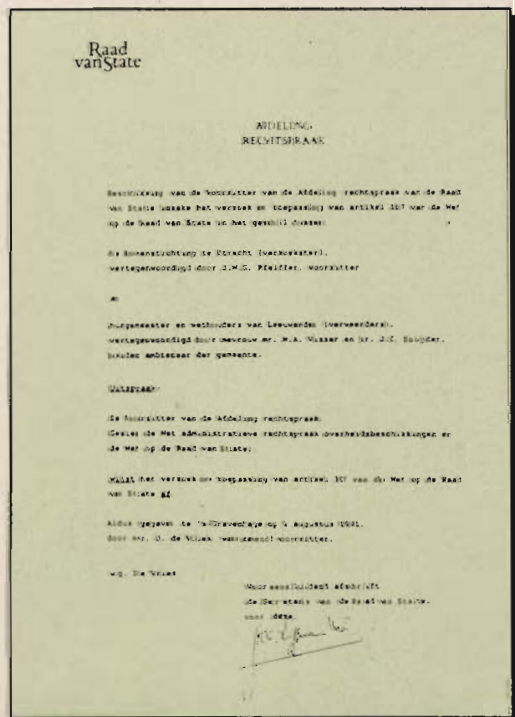
Leeuwarden - De plataan gaat eraan

In Leeuwarden staat bij de Harmonie een monumentale plataan. Deze is gedoemd te verdwijnen omdat er een nieuw gebouw komt. De boom is niet in het bouwplan opgenomen. Bij het maken van de plannen en de keuze voor één van de voorstellen

ging men ervan uit dat de boom verplaatst kon worden. En dat bleek helemaal niet te kunnen.

Herman Sieben en Jan-Doede Niemeijer richtten onder het motto "De Plataan blijft staan" een actiegroep op, de Vrienden van de Plataan. Zij dienden een bezwaarschrift in bij de gemeente Leeuwarden, waarbij ze advies kregen van de Bomenstichting. Ze organiseerden een handtekeningenactie en werden door een drukkerij gratis van het nodige drukwerk voorzien. De actie haalde de plaatselijke, regionale en landelijke pers, zowel kranten als radio (regionale omroep, Vroege Vogels) en T.V. (Van Gewest tot Gewest)

De Bomenstichting nam op verzoek van de Vrienden de actie over en begon een AROB-procedure tegen de gemeente Leeuwarden. De gemeente had volgens de Bomenstichting op grond van foutieve informatie een besluit genomen. Er werd een verzoek tot schorsing van de al verleende kapvergunning ingediend bij de Raad van State in Den Haag. Het verzoek werd niet ingewilligd, maar de gemeente beloofde niet eerder te kappen dan strikt noodzakelijk, en niet eerder dan nadat alle plannen definitief waren. Waarschijnlijk gaat de sloop in december 1991 beginnen. Toch een beetje succes, het gemeente bestuur zal in de toekomst hopelijk meer rekening gaan houden met de wensen van haar inwoners.

Eindhoven - Treurbeuk gered

(uit een persbericht)

Burgemeester & Wethouders van Eindhoven hebben geweigerd een kapvergunning te verlenen voor een 150 jaar oude monumentale treurbeuk op de hoek van de dr. Cuyperlaan en de Woenselsemarkt. Twee Eindhovense kontaktpersonen van de Bomenstichting, Ru Bossong en Peter Loog,

hebben de zaak aan het rollen gebracht. De boom stond eigenaar Houthandel Clercx behoorlijk in de weg wanneer er met vrachtwagens gemanoeuvreerd moest worden. Bovendien had de beuk toch weinig levenskansen omdat hij vlak naast een uitrit van de firma Clercx staat. Het vele, zware vrachtverkeer had de bodem sterk verdicht, waar-

door de wortels op den duur geen zuurstof meer zouden krijgen.

De gemeente weigerde de uitrit te verleggen, omdat daar geen geld voor beschikbaar zou zijn. Dan maar kappen, dacht Clercx.

De Dienst Groenvoorziening en Openbare Werken van de gemeente Eindhoven adviseerde B & W de kapvergunning te weigeren, en verder niets te doen. De boom zou het vanzelf wel opgeven en dat moest men dan maar accepteren.

De Bomenstichting vond dat Eindhoven een mooie kans liet lopen om een prachtige boom in het zo langzamerhand boomarme Eindhoven te behouden. Berekend volgens de Methode Raad vertegenwoordigde de boom een waarde van ruim f 40.000,- (zie ook de folder Bomen & Waarde). De benodigde f 26.000,- voor het verleggen van de uitrit moest toch wel ergens op die grote ge-

meentelijke begroting te vinden zijn, aldus de Bomenstichting. Houthandel Clercx zou bovendien f 1500,- moeten investeren om de bodem rond de boom door een boomverzorgster te laten verbeteren. De boom zou dan nog een lang en gezond leven kunnen leiden.

De gemeente Eindhoven heeft nu de eerste stap gezet. De kapvergunning werd geweigerd en Burgemeester & Wethouders vonden dat de financiële consequenties maar door de Begrotingscommissie moesten worden behandeld. B & W zal het verlies van de boom, aldus de kennisgeving, niet accepteren.

Desgevraagd deelde de heer Clercx mee dat hij bereid is te investeren in de extra kosten die het wijzigen van de inrit zal opleveren en in de verzorging van de boom.

Rhenen - Redt de drie op de Koerheuvel!

Mariëtte Jansen (kontaktpersoon), Hans Smulders (tijdelijk kontaktpersoon) en Aart de Veer (bestuurslid), Rhenen

In Rhenen staat op de Koerheuvel een oude watertoren, die verbouwd zal worden tot appartementencomplex. Vlakbij de toren staan nog drie gezonde monumentale bomen: een zomereik en twee paardekastanjes. De toren werd in 1936 gebouwd, de bomen staan er respectievelijk 70 en 100 jaar. De bomen zijn alom bekend en beeldbepalend voor deze plek. Als er niet zeer zorgvuldig en weloverwogen te werk wordt gegaan, zullen bouw- en sloopwerkzaamheden in en aan de toren de bomen onherroepelijk beschadigen of zelfs doden (zie folder Bomen & Bouwen).

De gemeente vroeg aan 10 architecten een plan te maken waarbij de bomen gespaard zouden blijven; 7 gaven daarom de opdracht terug. In het allerlaatste plan dat door alle fracties behalve de P.v.d.A. werd aangenomen, bleken de bomen toch geen rol meer te mogen spelen.

Enkele inwoners van Rhenen kwamen in actie toen ze van de rooiplannen hoorden. Door de plaatselijke scholen erbij te betrekken, een handtekeningactie te beginnen en de lokale pers in te schakelen kreeg men veel publiciteit. 2750 van de 10.000 inwoners van Rhenen-stad tekenden voor

de actie. Daarnaast werden er brieven geschreven aan B & W, de provinciale gedeputeerden en statenfracties. Enkele fractievoorzitters van de gemeenteraad werden gebeld of thuis bezocht. Ook de Werkgroep Milieubeheer Rhenen en de Projectgroep Ontwikkelings-samenwerking Rhenen kwamen in het geweer. De Bomenstichting schreef een uitgebreide brief aan B & W waarin alle argumenten nog eens op een rij werden gezet.

Verhitte discussies in de gemeenteraad waren het gevolg. D'66 en Groen Links waren nu ook tegen, het bouwplan werd echter toch aangenomen. Alle actiegroepen en natuur- en milieuorganisaties hebben gepleit om het plan Koerheuvel open te breken, en de bomen met behulp van - niet al te grote - maatregelen te sparen. Voor zover nu bekend liet de gemeente in augustus een nieuw onderzoek instellen. De aanvraag voor een bouwvergunning (wijziging van het bestemmingsplan) is nog niet bij Gedeputeerde Staten ingediend.

Berkhout - "koninklijke" koperbeuken onteigend

In het Noord-hollandse dorpje Berkhout, gemeente Wester-Koggenland, staan in een particuliere tuin 2 grote koperbeuken (bruine beuken). Van het zevental dat Berkhout ooit bezat, zijn dit de enige die nog over zijn. De bomen worden bedreigd door de aanleg van een trottoir langs de weg, bovenop de wortels van de bomen. Onderzoek door boomverzorgers en mensen van de Dorschkamp (wetenschappelijk onderzoeksinstituut voor de bosbouw) heeft uitgewezen dat de bomen daar aan uiteindelijk dood zullen gaan. Onder het wegdek bevinden zich al geen wortels meer en het trottoir zou de rest kapot maken. De bomen worden dan instabiel en gevaarlijk. Na een jarenlange strijd tussen de eigenaren en de gemeente heeft

de Raad van State helaas toestemming verleend om de grond waarop de bomen staan te onteigenen. De fam. Volmer, eigenaar van de bomen, gaf de bomen daarom op Koninginnedag 1991 cadeau aan H.M. de Koningin. Håar zouden ze die bomen immers niet afpakken! Op die dag waren de bomen versierd met oranje strikken en sinaasappeltjes. De Telegraaf publiceerde er een mooie foto van. De strijd woedt echter nog steeds hevig door.

'We zijn als college niet van plan de beuk erin te zetten'

Amsterdam - Sarphatipark, een keiharde strijd

Veronica v. Amerongen, kontaktpersoon in Amsterdam

in een walm van hondepoep

De stadsdeelraad van de wijk 'de Pijp', met 36.000 inwoners maakt plannen om het in de wijk gelegen Sarphatipark (4 ha) te renoveren. De plannen zijn nogal rigoureuze: er is o.a. een bomenplein gepland, wat ten koste zal gaan van 140

oude bomen. Wanneer de plannen doorgaan, zouden 275 van de in totaal 460 bomen gekapt worden. De buurt kwam in opstand en vecht nu een volgens de Volkskrant 'ouderwetse Amsterdamse rel' uit. De aktiemiddelen zijn o.a.:

- het vormen van een comité (binnenkort Stichting Behoud Sarphatipark);
- inschakelen van kontaktpersoon van de Bomenstichting (boomverzorgster);

- publiciteit zoeken (kranten, weekbladen, affiches, pamfletten);
- telefoongesprekken met leden van de deelraad (opgenomen op band of schriftelijk bevestigd);
- handtekeningenactie in de wijk;
- bevolking oproepen tot indienen van bezwaarschriften (m.b.v. voorbeeldbezwaarschrift);
- bevolking oproepen hoorzittingen bij te wonen en spreektijd aan te vragen, c.q. massaal deelraadsleden opbellen;
- St. Behoud Sarphatipark spant AROB-procedure aan (deelraadsleden weigerden openbaarheid van zaken te geven en gaven tegenstrijdige gegevens).

De officier van Justitie werd gebeld: er zou binnen 30-dagen na het verlenen van de kapvergunning worden gekapt, terwijl er officieel nog bezwaar kon worden gemaakt (het kappen is echter niet illegaal, helaas, red.)

De bedreigde bomen kregen een lintje om van de aktievoerders en werden door bekende Nederlanders omhelst. Dit leverde veel publiciteit op in de landelijke pers.

Tot nu toe zijn de volgende resultaten behaald: Het bomenplein wordt een bomengrasveld. 51 Gezonde bomen werden al van de kaplijst afgehaald. De huidige verharding blijft op hetzelfde niveau en wordt dus niet twee keer zoveel als nu.

Een moeizaam gevecht dat alleen door echte volhouders kan worden gewonnen!

Valkenswaard - Zó kan het dus ook!

H. Wijnen, kontaktpersoon in Valkenswaard

In augustus 1990 kwam mij ter ore, dat tegelijkertijd met de afbraak van een oude boerderij aan de Zeelberg te Valkenswaard ook twee in de onmiddellijke nabijheid staande monumentale Hollandse linden geveld zouden moeten worden met de bedoeling ruimte te maken voor een nieuw industrie-terrein. Via de afdeling Groenbeheer werd e.e.a. uitgesteld om mij de gelegenheid te geven nog bezwaar te maken. In allerijl werd bij B & W en de gemeenteraad een bezwaarschrift ingediend. Toen werd het stil. Via informele contacten in de raadscommissie en diverse ambtelijke instanties vernamen wij dat de zaak serieus in behandeling was genomen, maar dat nog naar een juiste vorm werd gezocht. De grond is nu verkocht met als bestemming kleinschalige industrie met woonhuis en tuin. De grond in de direkte nabijheid van de bomen is verkocht onder de voorwaarde dat de bomen moeten blijven staan. Ons is verzekerd dat dit juridisch goed mogelijk is.

Het is dus niet altijd nodig de hele bevolking en de pers te mobiliseren wanneer er bomen gekapt dreigen te worden. Helaas is dit echter meer uitzondering dan regel...

Wie moet om: de boom of de rechter?

Onder deze titel schrijft mr. Chr.G.J. Rutten in Liber Amicorum "Gratia Commer-cii" 1) een interessante verhandeling over de vraag, wat zwaarder moet wegen: bepalingen in het Burgerlijk Wetboek of een gemeentelijke beslissing op grond van de Kapverordening. U vindt hier een korte samenvatting.

Volgens art. 713 B.W. (Burgerlijk Wetboek) mogen geen bomen worden geplant binnen 2 meter van de erfscheiding. Is dat toch gebeurd, dan heeft de buurman volgens art. 714 B.W. het recht te vorderen, dat zij worden gekapt. Nu kan het voorkomen dat in die gevallen, waarin bomen vallen onder de bepalingen van de gemeentelijke kapverordening, de gemeente weigert een kapvergunning af te geven.

De heer Rutten is het niet eens met de stelling van de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) (Behoud van bomen, Groene Reeks) dat in het algemeen een kapvergunning niet zal mogen worden geweigerd indien de eigenaar van een naburig erf krachtens art. 714 B.W. uitroeiing vordert van bomen, geplant op een afstand, bedoeld in art. 713 B.W.

Immers, de gemeentelijke kapverordening ziet toe op de bescherming van natuurschoon, stedschoon en gezond milieu en niet op bescherming van belangen van burens onderling.

Het burensrecht is regeland recht, dat wil zeggen dat in onderling overleg de bepalingen opzij gezet mogen worden. Bijvoorbeeld door het vestigen van zakelijke rechten of het sluiten van overeenkomsten. De gemeentelijke kapverordening is een strafverordening welke beoogt het algemeen belang te behartigen.

Het kan niet zo zijn, dat privaatrechtelijke regels waarop partijen invloed kunnen uitoefenen de strafrechtelijke bepalingen opzij zouden kunnen zetten. Het is daarbij van geen belang of de strafbepaling nu een formele wet danwel een gemeentelijke verordening is. Zo bepaalt artikel 1374 van het Burgerlijk Wetboek dat overeenkomsten moeten worden nagekomen. Een contractspartij kan zich ook niet beroepen op de verplichting uit artikel 1374 B.W. wanneer de nakoming van de overeenkomst verboden zou zijn bij een gemeentelijke verordening.

De stelling van de heer Rutten houdt dus in dat een rechtmatig geweigerde kapvergunning voorkomt dat de boom om moet in weerwil van de artikelen 713 en 714 B.W.

Intussen zijn er uitspraken van een Gerechtshof: "De bestemming ten openbare nutte kan het plaatsen van een boom rechtvaardigen, ook al staat hij binnen twee meter van de erfscheiding" 2).

De behandeling in hoogste instantie rond het verlenen of weigeren van een kapvergunning ligt op het terrein van de AROB-rechter (AROB= Administratieve Rechtspraak Overheids Beschikkingen). Met grote belangstelling ziet men nu de behandeling van het eerste geval tegemoet, dat voor deze rechter zal moeten verschijnen. Temeer omdat deze rechter reeds eerder blijk heeft gegeven van het uitzetten van eigen wegen!

Dat zich een dergelijk geval nog niet heeft voorgedaan, is waarschijnlijk het gevolg van het grote gezag, dat de VNG bij veel gemeenten heeft. Waardoor men zich dus houdt aan de uitspraak, aan het begin van dit artikel vermeld.

De vraag is nu: wat moet de eigenaar doen, wanneer de buurman verwijdering van zijn boom eist? Valt de boom onder de kapverordening (zo niet, dan kan hij niets doen om de boom te behouden) dan is de enige escape van de eigenaar, dat hij de zaak bij de AROB-rechter aanhangig maakt. En hoe vreemd het ook lijkt: dit kan hij alleen bereiken door het aanvragen van een kapvergunning. En deze vergunning moet dan door de gemeente worden geweigerd. De eigenaar zal er dus verstandig aan doen, tevoren bij de gemeente te informeren, of die mogelijkheid erin zit! Uiteraard wacht men met spanning de behandeling van het eerste geval af.

Het is te hopen dat daarbij de ideeën van de heer Rutten ingang zullen vinden, zodat de AROB-rechter dan definitief 'om' is en de bomen overeind zijn gebleven.

1) Verschenen bij gelegenheid van het emeritaat van prof. A. van Oven, uitg. Tjeenk Willink, Zwolle 1981

2) Annotator bij de uitspraak van de afdeling Rechtspraak van de Raad van State van 18 augustus 1981, nov. A-3.1177 (1980), NJ.Adm.Besl. '81, nr. 540

Adressen

Provinciebesturen

Groningen

Provinciehuis Groningen, St.Jansstraat 4, Postbus 610, 9700 AP Groningen, tel. 050-164911

Friesland

Provinciehuis Friesland, Tweebaksmarkt 52, Postbus 20120, 8900 HM Leeuwarden, tel. 058-925925

Drenthe

Provinciehuis Drenthe, Westerbrink 1, Postbus 122, 9400 AC Assen, tel. 05920-55544

Overijssel

Provinciehuis Overijssel, Luttenbergstraat 2, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle, tel. 038-252525

Gelderland

Provinciehuis Gelderland, Markt 11, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, tel. 085-599111

Flevoland

Provinciehuis Flevoland, Visarendreef 1, Postbus 55, 8200 AB Lelystad, tel. 03200-72411

Utrecht

Provinciehuis Utrecht, Achter Sint Pieter 200, Postbus 80300, 3508 TH Utrecht, tel. 030-589111

Noord-Holland

Provinciehuis Noord-Holland, Dreef 3, Postbus 123, 2000 MD Haarlem, tel. 023-144400

Zuid-Holland

Provinciehuis Zuid-Holland, Koningskade 1 en 2, Postbus 90602, 2509 LP Den Haag, tel. 070-3116611

Zeeland

Provinciehuis Zeeland, Sint Pieterstraat 42, Postbus 6001, 4330 LA Middelburg, tel. 01180-31011

Noord-Brabant

Provinciehuis Noord-Brabant, Brabantlaan 1, Postbus 90151, 5200 MC Den Bosch, tel. 073-812812

Limburg

Provinciehuis Limburg, Limburglaan 10, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, tel. 043- 899999

Consulentschappen

Natuur, Bos, Landschap en Fauna van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

Groningen

Postbus 30027
9700 RM Groningen
050-207207 fax: 050-270183

Friesland

Postbus 2003
8901 JA Leeuwarden

058-955255 fax: 058-157547

Drenthe

Postbus 146
9400 AC Assen
05920-27911 fax: 05920-18242

Overijssel

Postbus 10051
8000 GB Zwolle
038-271999 fax: 038-271242

Flevoland

Postbus 1021
8200 BA Lelystad
03200-90311 fax: 03200-30342

Gelderland

Postbus 9079
6800 Ed Arnhem
085-579111 fax: 085-450876

Utrecht

Rijkskantorengebouw "Westraven"
Postbus 20023
3502 LA Utrecht
030-859111 fax: 030-894751

Noord-Holland

Postbus 3005
2001 DA Haarlem
023-301234 fax: 023-301103

Zuid-Holland

Muzenstraat 30
2511 VW Den Haag
070-3624611 fax: 070-3649902

Zeeland

Postbus 6
4460 AA Goes
0100-37911 fax: 01100-37350

Noord-Brabant

Postbus 1180
5004 BD Tilburg
013-645511 fax: 013-681200

Limburg

Postbus 965
6040 AZ Roermond
04750-96777 fax: 04750-18939

Bureaus voor rechtshulp

Groningen:

GRONINGEN, Turfsingel 29,
9712 KH, tel. 050-182434
WINSCHOTEN, Zeeheldenstraat 15,
9675 AH, tel. 05970-23040

Friesland:

LEEWARDEN, Wijnhornsterstraat
7A, 8932 EX Leeuwarden
Westersingel 28, 8913 CL, tel. 058-136981

DRACHTEN, Burg. Wuiteweg 33,
9203 KA, tel. 05120-19959

Drente:

ASSEN, Oostersingel 7-9, 9401 JX,
tel. 05920-15736
EMMEN, Stationsstraat 10, 7811 GH,
tel. 05910-10080
HOOGVEEN, Schutstraat 53,
7907 CB, tel. 05280-76768

Overijssel:

ZWOLLE, Koestraat 33, 8011 NJ,
tel. 038-214590
ALMELO, Boompjes 24-26, 7607 HG,

tel. 05490-22855

DEVENTER, Brink 14, 7411 BR,
tel. 05700-15111
ENSCHDEDE, Bisschopstraat 12,
7513 AK, tel. 053-303505

Gelderland:

ARNHEM, Broerenstraat 41, 6811 EB,
tel. 085-424235
APELDOORN, Paslaan 21, 7311 AJ,
tel. 055-220500
DOETINCHEM, Burg. v. Nispenstr.8,
7001 BS, tel. 08340-43200
NIJMEGEN, 2e Walstraat 20, 6511 LV,
tel. 080-234739
ZUTPHEN, Zaadmarkt 110, 7201 DE,
tel. 05750-12588

Flevoland:

LELYSTAD, Neringpassage 101,
8224 JB, tel. 03200-47224
ALMERE, Coevordersingel 22,
8324 CE, tel. 03240-30294

Utrecht:

UTRECHT, F.C. Dondersstraat 1,
3572 JA, tel. 030-734344
AMERSFOORT, Stadsring 57,
3811 HN, tel. 033-635324

Noord-Holland:

ALKMAAR, Oudegracht 26, 1811 CL,
tel. 072-127303
AMSTERDAM (zuid), Ruysdaelstraat
108, 1071 XH, tel. 020-6767011
AMSTERDAM (oost), Sparrenweg
3-5, 1091 HN, tel. 020-6930908
AMSTERDAM (west),
Corn. Dirkszstraat 27-3, 1056 PT,
tel. 020-6165036
AMSTERDAM, Spuistraat 10,
1012 TS, tel. 020-6264477
DEN HELDER, Bernhardplein 76,
1781 HK, tel. 02230-17924
HAARLEM, Wilhelminastraat 9,
2011 VH, tel. 023-319029
HOORN, Nieuwstraat 5, 1621 EA,
tel. 02290-10708

PURMEREND - Wheermolen,
J.P. Grootstraat 1, 1443 LV
ZAANDAM, de Savornin Lohman-
straat 23, 1501 NG, tel. 075-351541

Zuid-Holland:

ALPHEN A/D RIJN, Hazeveld 32,
2405 AE, tel. 01720-72611
DELFT, Spoorsingel 83, 2613 BB,
tel. 015-141681
DEN HAAG, van Mierisstraat 226,
2526 NW
DEN HAAG, Badhuisstraat 177,
2584 HH
DEN HAAG, Torenstraat 172,
2513 BW, tel. 070-3560014
DEN HAAG, Goeverneurlaan
495, 2523 CD, tel. 070-938200
DORDRECHT, Vest 72, 3311 TX, 078-148333
GOUDA, Westhaven 35, 2801 PK, tel. 01820-23444
LEIDEN, Herengracht 50, 2312 LE,
tel. 071-123942
ROTTERDAM, Pleinweg 218, 3083
EW, tel. 010-4843433
ROTTERDAM, Teilingerstraat 55,
3032 AS, tel. 010-4658777

SCHIEDAM, Hoogstraat 198, 3111 HP, tel. 010-4737433
SPIJKENISSE, Veerman 1, 3201 GH, tel. 01880-25000

Zeeland:

GOES, Fr.den Hollanderlaan 25, 4461 HL
HULST, Sportlaan 16, 4561 KZ
MIDDELBURG, Vlasmarkt 28-28a, 4331 PE, tel. 01180-37120
OOSTBURG, Tragelssingel 2, 4561 EE, tel. 01170-3251
TERNEUZEN, Nieuwstraat 2-4, 4531 CW
VLISSINGEN, Badhuisstraat 104, 4381 LV

ZIERIKZEE, Poststraat 37, 4301 AA

Noord-Brabant:

DEN BOSCH, Koninginnenlaan 32-34, 5211 WG, tel. 073-133691
BERGEN OP ZOOM, Engelsestraat 5, 4611 RP, tel. 01640-50250
BREDA, Haven 14, 4811 WL, tel. 076-224744
EINDHOVEN, Vestdijk 19-21, 5611 CA, tel. 040-434552
HELMOND, 't Bijsterveld 3, 5701 GW, tel. 04920-42907

OSS, Molenstraat 19, 5341 GA, tel. 04120-30055

ROOSEDAAL, Brugstraat 69, 4701 LD, 01650-44927/44928

TILBURG, Wilhelminapark 18, 5041 EB, tel. 013-320148

Limburg:

MAASTRICHT, Stationsstraat 36, 6221 BR, tel. 043-250749
HEERLEN, Gasthuisstraat 5, 6411 KD, tel. 045-719551
ROERMOND, GodswaerdERSingel 83, 6041 GK tel. 04750-16911
SITTARD, Wilhelminastraat 36, 6131 KR, tel. 04490-12644
VENLO, Goltziusstraat 2, 5911 AV, tel. 077-549160
WEERT, Wilhelminasingel 60, 6001 GV, tel. 04950-30345

Algemeen

Stichting Natuur en Milieu, Donkerstraat 17 3511 KB Utrecht 030-331328

Bond Heemschut, NZ Kolk 28, 1012 PV Amsterdam, tel. 020-6225292

Nationale Contact-Commissie voor Monumentenbescherming, St. Antoniësbreestraat 69, 1011 HB Amsterdam, tel. 020-6277706

Raad van State, Postbus 20019 2500 EA DEN HAAG 070-3624871
giro: 507590 bank: 60 01 68 352

Algemene Inspectie Dienst, Postbus 234, 6460 AE KERKRADE, tel. 045-466222

Actieboek natuur en milieu

Mogelijkheden, wetten en procedures voor de bescherming van natuur en milieu in Nederland

drs. Victor Jurgens e.a.

Uitgave: W.E.J. Tjeenk Willink, Stichting Natuur en Milieu

ISBN 90 271 2880 4

2e herziene druk, 1989, 515 blz;

f 29,50

"Voor een ieder - actief burger, politicus en ambtenaar - is het Actieboek natuur en milieu een steun in de rug. Het is de onmisbare leidraad bij de gang door het bos van wetten, regels en procedures waarmee ieder te maken krijgt die opkomt voor de belangen van natuur en milieu, voor een gezonde leefomgeving".

Dit citaat, afkomstig van het omslag van het actieboek, zegt niets teveel. Het boek is werkelijk een steun in de rug. Het staat boordevol informatie over de milieuproblematiek in de breedste zin, het voeren van actie, hoe je een actiegroep moet oprichten en waar je op moet letten hoe er bezwaar moet worden gemaakt tegen beschikkingen van overheidsinstanties, aangevuld met tientallen voorbeelden. Voor het vervaardigen van enkele artikelen voor dit themanummer is van dit boek dankbaar gebruik gemaakt. Verder geeft de schrijver telkens ervaringen en tips over hoe het beste gehandeld kan worden. Het boek is onderverdeeld in twee delen. Deel 1 beschrijft de milieuproblematiek en deel 2 gaat in op de wetten en procedures. Ondanks de ingewikkelde regels blijft het goed leesbaar. Ik kan het van harte aanbevelen.

Frank Moens

Bomen en Wet

Mr. W. Vergouw e.a.

Uitgave: Natuurmonumenten, Bomenstichting, Ver. voor Milieurecht.

ISBN 90 700 9918 7

3e herziene druk, 1989, 104 blz.

f 23,- (niet donateurs f 28,-)

Samenvatting van wetten en regels zoals die gelden voor bomen, bossen en beplantingen. Zowel het privaatrecht als het publiekrecht komt aan de orde, alsmede de regelingen t.a.v. bomen in allerlei wetten (hinderwet, natuurbeschermingswet, wet op de ruimtelijke ordening enz.).

Nederlandse Staatswetten

Editie Schuurman & Jordens (uitg. W.E.J. Tjeenk Willink - Zwolle)

geeft in handzame boekjes de nagevoeg complete Nederlandse wetgeving uit. Voorbeelden daarvan zijn (tussen haakjes het nummer van de uitgave):

- Administratieve Rechtspraak Overheidsbeschikkingen (154)
- Boswet (85)
- Monumentenwet (52)
- Natuurbeschermingswet (165)
- Wet op de Ruimtelijke Ordening (64/1)

Bomen & ...

Folderreeks, uitgegeven door de Bomenstichting. De folders kosten f 2,50 inclusief verzendkosten.

In het kader van dit themanummer zijn onderstaande titels van toepassing: Bomen & burens, Bomen & bouwen, Bomen & behoud, Bomen & beesten, Bomen & waarde en Bomen & mensen.

De wet Arob en het beroep tegen overheidsbeschikkingen

Uitgave van het Ministerie van Justitie bestelnr.: 40.017/87

Gratis verkrijgbaar op het gemeentehuis.

Brochure, waarin beknopt de procedure en de voorwaarden voor een beroep op grond van de wet Arob staan vermeld.

Naar de rechter stappen. Hoe moet dat ??

Het klinkt zo gemakkelijk: 'een rechtszaak beginnen', maar waar vind je de rechter en hoe benader je hem? Welke kosten zijn er aan een rechtszaak verbonden en wie betaalt die? We stellen deze simpele vragen aan een jurist en die zuchtte, omdat het allemaal niet zo eenvoudig is. Toch kregen we een paar heldere adviezen.

Het gerechtelijk systeem in Nederland is erg ingewikkeld en we zullen dan ook niet proberen uit te leggen hoe het werkt. Iedere zaak is weer anders en moet op een andere manier worden gespeeld. Gelukkig hoeven we helemaal niet te weten, welk soort rechtszaak we in ons geval nodig hebben, want meestal loopt alles toch via een advocaat. Hij/zij weet de weg en regelt alles. Waar vind je een advocaat? Het beste kun je bij kennissen informeren, die al ervaring met een bepaalde advocaat hebben. Je kunt ook in het telefoonboek kijken. Natuurlijk heb je eerst een oriënterend gesprek met de advocaat over de kansen, de kosten, de tijdsduur enz., zodat je tijdig kunt beslissen of je door wilt gaan.

Als je denkt dat je geen advocaat kunt betalen, dan moet je bij de gemeente een 'verklaring omtrent inkomen en vermogen' gaan halen. Daarmee kun je naar een Bureau voor Rechtshulp (voor adressen: zie elders in dit blad) voor toevoeging van een advocaat tegen een gereduceerd tarief of gratis. Soms is een simpel juridisch advies al genoeg en hoeft je helemaal niet 'naar de rechter'. Daarvoor kun je in veel plaatsen terecht bij een wetswinkel, waar rechtenstudenten zogenaamde primaire eerstelijns hulp verlenen en zonodig doorverwijzen. Ook kun je voor een kort eerste advies terecht bij een advocaat, tegen het zogenaamde 'togatarief' nl. f 50,-.

De kosten

De kosten voor een rechtszaak kunnen aardig oplopen, al naar gelang de ingewikkeldheid en de hoeveelheid tijd die vooral de advocaat erin moet investeren. De inspanningen van het gerechtelijk apparaat zijn min of meer gratis. Je betaalt alleen griffierecht en dat is voor de meeste, eenvoudige bomenzaken circa f 250,- of iets meer. Dit wordt door de advocaat betaald en doorberekend aan de cliënt. Ook het uurtarief van de advocaat is afhankelijk van de gecompliceerdheid van de zaak. Voor een domme burenruzie zal de gemiddelde advocaat f 255,- per uur excl. BTW en excl. 'verschotten' (een term voor administratie- en reiskosten en dergelijke) berekenen. De kosten zullen dus al gauw oplopen tot enkele duizenden guldens. Wie gelijk krijgt van de rechter zal er financieel vaak ook beter uitkomen dan de tegenpartij, omdat de rechter meestal ook overgaat tot een kostenveroordeling. Dat wil zeggen, dat de

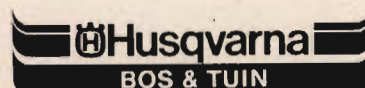
verliezende partij een deel van de onkosten van de winnaar moet betalen. De winnaar zal er echter zelden helemaal gratis van afkomen. Een voorbeeld:

Kosten voor A f 4500,-, kosten voor B f 5.000,-. De rechter stelt A in het gelijk en veroordeelt B tot het vergoeden van f 2.000,-. Alles verloopt via de advocaat. A krijgt van zijn advocaat dus een rekening van f 2.500,- en B betaalt f 7.000,-.

Ook als je kosteloos kunt procederen - dus via een Bureau voor Rechtshulp - blijft de kostenveroordeling voor eigen rekening. Dat betekent dat je heel zeker van je gelijk moet zijn, voordat je aan een zaak begint en dat geldt vooral voor mensen, die hun 'verlies' gewoon niet kunnen betalen. Maar ook mensen die het zich wel kunnen veroorloven, zullen zich vooraf goed moeten oriënteren op hun kans om te winnen.

Je kunt je verzekeren voor rechtsbijstand, maar geen enkele verzekeringsmaatschappij zal een polis afsluiten voor een zaak die al loopt. Welke kosten precies verzekerd zijn hangt af van de polis, dus wat je afspreekt over de omvang van de dekking en de wijze van bijstand. De meeste maatschappijen hebben eigen juristen in dienst voor het geven van adviezen en bijstand. Wordt een zaak doorgezet en moet er een advocaat aan te pas komen, dan wordt die door de verzekering betaald. Informeer u goed over de voorwaarden bij de verschillende maatschappijen en voordat u een verzekering afsluit!

Marjan ten Cate

HUSQVARNA 165 RX

De sterkste bosmaaier van Husqvarna! Het starten, het bedieningsgemak en de betrouwbaarheid laten niets te wensen over. Uitstekend geschikt voor het afzetten van dun hout. Gaat het zwaarste onkruid te lijf bij het maaien van bermen en taluds. De stuurboom en het draagstel zijn naar wens verstelbaar. De Husqvarna 165 RX is een professionele bos- en taludmaaier met een uitstekend trillingdempingssysteem en een effectieve geluiddemper. Tijdelijk extra aantrekkelijk!

* Deze actie is geldig t/m 31 december 1991

Husqvarna... KWALITEIT UIT ZWEEËDEN

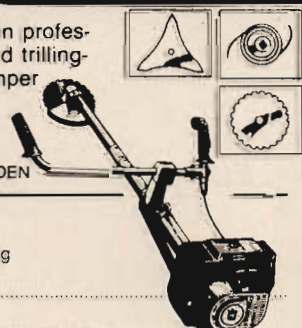
Gaarne ontvang ik van u meer informatie over de Husqvarna bos- en taludmaaiers.
Husqvarna Bos & Tuin, Postbus 145, 3930 EC Woudenberg

Naam:

Adres:

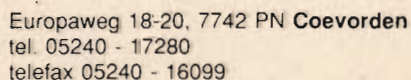
Postcode/plaats:

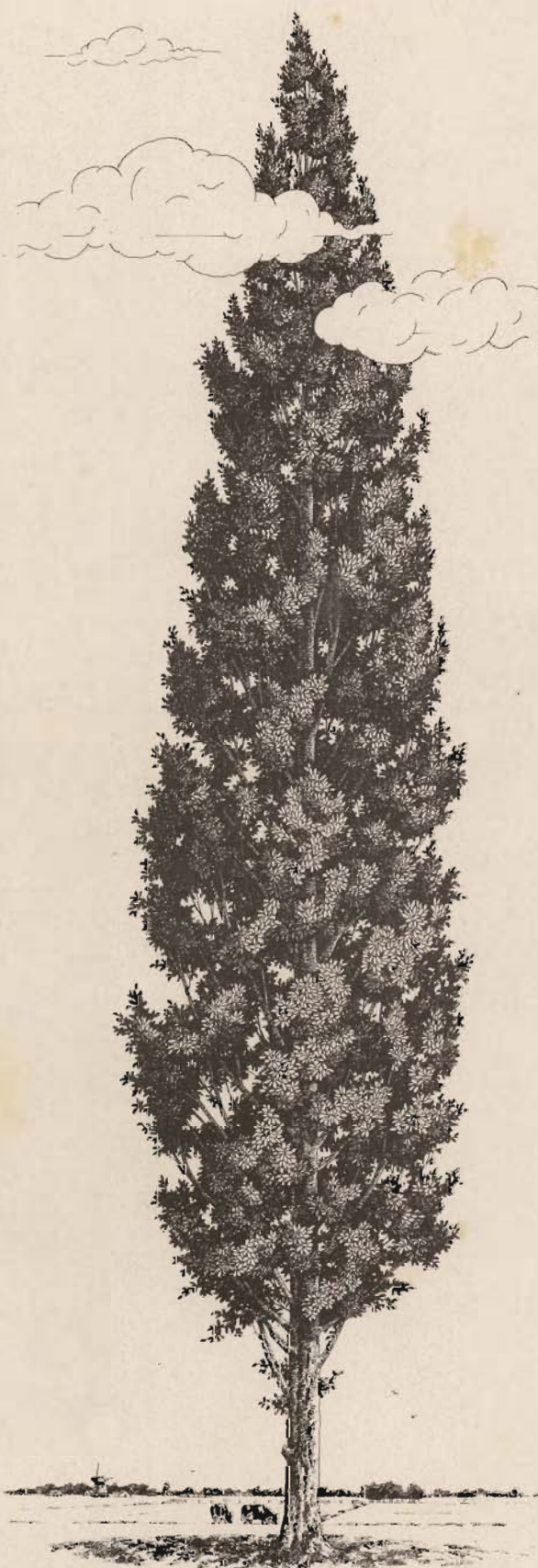
Tijdelijk* met GRATIS actie-
doos, inhoudende een gehoor-
beschermers met plexiglas vizier,
een benzinetank en werkhandschoenen !!!

Braakmansteeg 12 • 7437 PV Bathmen • Tel. 05700-13269 • Privé 05704-3329

Telefax 055-669849

Elke ondernemer heeft een doel, een ambitie. En of het nu gaat om marktaandeel of kwaliteit, de sky wordt niet zelden als de limit aangeduid. Want uiteindelijk wil de ware ondernemer maar een ding: groei. En wie in de toekomst wil groeien, moet in het heden investeren.

Maar hoe groeibestendig is een investering? Zeker waar het gaat om automatisering blijken de beloftes van vandaag maar al te vaak de fiasco's van morgen. Waardoor zo goed als nieuwe systemen binnen de kortste keren worden vervangen.

Bull doet al jaren niet mee aan deze stoelendans. Wij analyseren constant welke standaards stevig geworteld zijn in de praktijk. Om ze vervolgens toe te passen op al onze systemen. Zodat u met een systeem van Bull niet voor één standaard kiest, maar probleemloos op elke vorm van groei aan kunt sluiten.

Zowel intern als extern is samenwerking altijd mogelijk. Tussen computers van verschillende mer-

HOE HOOG U OOK GRIJPT, BULL HEEFT EEN SYSTEEM DAT MEEGROEIT.

ken, maar ook tussen de kleinste PC en het grootste mainframe.

In plaats van versnelde afschrijvingen, zorgt Bull zo voor efficiënte uitbreidingen. Waarmee uw ambities de ruimte krijgen die ze verdienen. Wanneer u de sky graag als uw limit ziet, is het tijd om ons te bellen voor een vrijblijvend gesprek: 020-565 2606.

Bull

G R O E I V R A A G T O M B U L L .